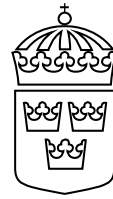

Regeringens proposition

2021/22:142

Effektivare bevisupptagning inom EU

Prop.
2021/22:142

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 mars 2022

Magdalena Andersson

Morgan Johansson
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I november 2020 antogs en omarbetad EU-förordning om samarbetet kring bevisupptagning på civilrättens område. Det huvudsakliga syftet med omarbetningen har varit att effektivisera samarbetet genom att digitalisera förfarandet i så stor utsträckning som möjligt. Ändringarna i den omarbetade förordningen innebär bl.a. att all kommunikation mellan medlemsstaterna ska ske elektroniskt via ett decentraliserat it-system. När muntlig bevisning ska tas upp direkt av den ansökande medlemsstaten ska videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation som huvudregel användas. Vidare införs en möjlighet att ta upp bevisning på en annan medlemsstats territorium med hjälp av diplomatiska och konsulära tjänstemän.

EU-förordningen blir direkt tillämplig i Sverige men medför följdändringar i tre lagar. I propositionen lämnas förslag till lagändringarna, som innebär att hänvisningar till den tidigare förordningen om bevisupptagning ändras till att avse den nya förordningen om bevisupptagning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.	8
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Gällande regler för bevisupptagning inom EU	10
4.1	Den nuvarande förordningen	10
4.2	Den svenska regleringen	11
5	Den nya bevisupptagningsförordningen	12
5.1	Behovet av en omarbetning av förordningen	12
5.2	Ändrade regler i den nya förordningen.....	13
5.2.1	Regler om digital kommunikation.....	13
5.2.2	Bevisupptagning via videokonferens som huvudregel.....	15
5.2.3	Bevisupptagning via diplomatiska och konsulära tjänstemän	15
5.2.4	En ny definition av domstol	16
5.2.5	Konsekvenser vid en obesvarad förfrågan.....	16
5.2.6	Dataskydd, formulär, genomförandeakter, kommunikation och övervakning	17
5.3	Tillämpnings- och övergångsbestämmelser	17
6	Ändringar i svenska författningar	18
6.1	Bevisupptagningsförordningen är direkt tillämplig.....	18
6.2	Hänvisningar i lag ska avse den nya bevisupptagningsförordningen	18
6.3	Domstolar och centralt organ	19
6.4	Vissa kompletterande bestämmelser bör tas in i förordning.....	20
6.5	Bevisupptagning av diplomatiska och konsulära tjänstemän	22
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	23
8	Konsekvenser.....	23
9	Författningskommentar	24
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol	24
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol	25

9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur	25	Prop. 2021/22:142
Bilaga 1	2020 års bevisupptagningsförordning.....	27	
Bilaga 2	Sammanfattning av promemorian Nya regler för delgivning och bevisupptagning inom EU (Ds 2021:21).....	66	
Bilaga 3	Promemorians lagförslag.....	67	
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	70	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 mars 2022	71	

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Har i visst mål eller ärende en utländsk domstol gjort framställning hos en svensk domstol om att det ska vidtas någon åtgärd som hör till rättegången, såsom avläggande av ed, hållande av förhör med part eller upptagande av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och överlämnas framställningen genom Justitiedepartementet till den svenska domstolen, ska den begärda åtgärden vidtas i enlighet med denna lag.

Med utländsk domstol jämställs i denna lag det europeiska patentverket och annan som enligt en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige får göra sådan framställning.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om

1 §²

Om en utländsk domstol i ett visst mål eller ärende har gjort en framställning hos en svensk domstol om att det ska vidtas någon åtgärd som hör till rättegången, såsom avläggande av ed, hållande av förhör med part eller upptagande av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och Justitiedepartementet överlämnar framställningen till den svenska domstolen, ska den begärda åtgärden vidtas i enlighet med denna lag.

Med utländsk domstol jämställs i denna lag det europeiska patentverket och annan som enligt en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige får göra en sådan framställning.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas dom-

¹ Lagen omtryckt 1978:154.

² Senaste lydelse 2017:1001.

Prop. 2021/22:142 bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig. stolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol

Prop. 2021/22:142

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

I mål eller ärende vid en svensk domstol får domstolen besluta att bevis ska tas upp vid en utländsk domstol. Sådan bevisupptagning får avse syn, skriftligt bevis eller förhör med vittne, sakkunnig, part under sanningsförsäkran, målsägande eller den som avses i 36 kap. 1 § andra eller tredje styckena rättegångsbalken.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783* av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2017:1002.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur samt 1 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om EG:s förordning om bevisupptagning i mål eller ärenden av civil eller kommersiell natur

Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Bevisupptagning på begäran av en domstol i en annan medlemsstat skall verkställas av en tingsrätt.

Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning utom huvudförhandling, om inte annat följer av förordning (EG) nr 1206/2001.

Föreslagen lydelse

Lag om EU:s förordning om bevisupptagning i mål eller ärenden av civil eller kommersiell natur

1 §

Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783* av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

5 §

Bevisupptagning på begäran av en domstol i en annan medlemsstat ska verkställas av en tingsrätt.

Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning utom huvudförhandling, om inte annat följer av förordning (EU) 2020/1783.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

3 Ärendet och dess beredning

Den 25 november 2020 utfärdades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 om samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (2020 års bevisupptagningsförordning). Förordningen, i sin svenska lydelse, finns i *bilaga 1*. Förordningen är en omarbetning av rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (2001 års bevisupptagningsförordning).

Samtidigt med 2020 års bevisupptagningsförordning utfärdades även Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (2020 års delgivningsförordning). Den förordningen är en omarbetning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (2007 års delgivningsförordning)

Huvuddelen av bestämmelserna i 2020 års förordningar ska börja tillämpas den 1 juli 2022. Vissa bestämmelser som rör metoden för översändande av framställningar och andra handlingar ska börja tillämpas först vid en senare tidpunkt som är beroende av när de genomförandeakter som inrättar det decentraliserade it-systemet antas.

Med anledning av de omarbetade förordningarna har promemorian Nya regler för delgivning och bevisupptagning inom EU utarbetats inom Regeringskansliet (Justitiedepartementet). I promemorian lämnas förslag till de författningsändringar som följer av de omarbetade förordningarna. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Regeringskansliet (Ju2021/02498).

I denna proposition behandlar regeringen promemorians lagförslag. Utöver promemorians lagförslag föreslås i propositionen en följdändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol. Därutöver behandlas vissa av promemorians förordningsförslag i propositionen (jfr propositionen EG:s bevisupptagningsförordning, prop. 2002/03:76).

Lagrådet

Förslagen är författningstekniskt och i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

4 Gällande regler för bevisupptagning inom EU

4.1 Den nuvarande förordningen

Den nuvarande bevisupptagningsförordningen reglerar hur medlemsstaternas domstolar ska samarbeta vid bevisupptagning i gränsöverskridande situationer. Förordningen tillämpas när en domstol i en medlemsstat begär att få ta upp bevisning i en annan medlemsstat, antingen direkt eller genom den tillfrågade medlemsstatens försorg (artikel 1). En förutsättning för hjälp enligt förordningen är att den begärda bevisningen är avsedd att användas i ett inlett eller planerat rättsligt förfarande.

Framställningar om hjälp med bevisupptagning ska göras direkt mellan behöriga domstolar i medlemsstaterna (artikel 2). Kommissionen får en förteckning över medlemsstaternas behöriga domstolar. Medlemsstaterna ska också utse ett centralt organ med ansvar att stödja och hjälpa de behöriga domstolarna (artikel 3).

Framställningar om hjälp med bevisupptagning och andra meddelanden ska översändas på det snabbast möjliga sätt som den mottagande medlemsstaten har angett att den kan godta (artikel 6).

Den anmodade (mottagande) domstolen ska verkställa bevisupptagningen utan dröjsmål och senast inom 90 dagar från det att begäran kom in (artikel 10). Bevisupptagningen ska verkställas i enlighet med den mottagande medlemsstatens nationella rätt om den ansökandedomstolen inte har begärt verkställighet enligt ett särskilt förfarande. En sådan begäran ska tillmötesgå om det inte är oförenligt med lagstiftningen i den mottagande medlemsstaten eller innebär betydande praktiska svårigheter. Den ansökande domstolen kan t.ex. begära att bevisupptagningen sker genom video- eller telefonkonferens.

Parter och ombud ska som utgångspunkt ha rätt att närvara vid bevisupptagningen, liksom företrädare för den ansökande domstolen (artiklarna 11 och 12).

Om det är nödvändigt ska den mottagande domstolen använda sig av tvångsåtgärder, i de fall och i den omfattning som följer av lagstiftningen i det land där domstolen är belägen (artikel 13).

Under vissa förutsättningar kan en domstol vägra att verkställa en bevisupptagning, t.ex. när den person som ska höras är förbjuden att vittna eller om den domstol som har mottagit framställningen inte är behörig (artikel 14).

En domstol kan också begära att få ta upp bevisning direkt i en annan medlemsstat (artikel 17). Sådan direkt bevisupptagning verkställs av en person utsedd av den ansökande medlemsstaten och som huvudregel i enlighet med den egna lagstiftningen. Den mottagande medlemsstaten kan ställa vissa villkor för bevisupptagningen och ska uppmanra användningen av kommunikationsteknik, t.ex. video- eller telefonkonferens. En framställning om direkt bevisupptagning får endast

vägras om den begärda bevisupptagningen skulle strida mot grundläggande rättsprinciper i den egna medlemsstaten, eller om ansökan innehåller något formellt fel.

Bevisupptagningsförordningen är i alla delar bindande och direkt tillämplig i Sverige. Den har företrädare framför 1970 års Haagkonvention om bevisupptagning i utlandet i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, SÖ 1975:34 (1970 års Haagkonvention).

4.2 Den svenska regleringen

I lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur finns kompletterande bestämmelser till 2001 års bevisupptagningsförordning både vad gäller bevisupptagning i Sverige på begäran av en annan medlemsstat och bevisupptagning vid en domstol i en annan medlemsstat.

Om en domstol i en annan medlemsstat begär att få ta upp bevis i Sverige ska begäran verkställas av en tingsrätt. Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning utom huvudförhandling, om inte annat följer av 2001 års bevisupptagningsförordning (5 § lagen om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur). Lagen innehåller också särskilda behörighetsregler. Om framställningen gäller en åtgärd som avser en fysisk person, är behörig tingsrätt den inom vars område personen har sitt hemvist eller under någon tid uppehåller sig. Om personen i fråga samtycker till att en annan tingsrätt verkställer framställningen, är den domstolen också behörig. Om framställningen gäller syn på en fastighet eller ett annat föremål som inte lämpligen kan flyttas, är den tingsrätt behörig inom vars område fastigheten eller föremålet finns. Andra åtgärder ska verkställas av den tingsrätt som tar emot framställningen (6 § samma lag)

Frågor om bevisning regleras i 35–41 kap. i rättegångsbalken. Allmänna regler om bevisning finns i 35 kap. Bestämmelser om bevisning genom vittnesförhör, förhör med part och med målsägande som inte för talan, skriftliga bevis, syn och sakkunnig tas upp i särskilda kapitel. I kapitel 41 finns regler om bevisning till framtida säkerhet.

Om rätten beslutar att bevis ska tas upp av en utländsk domstol gäller vad som särskilt är stadgat (35 kap. 12 § rättegångsbalken). Enligt lagen om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur får svenska domstolar begära att en domstol i en annan medlemsstat ska ta upp bevisning enligt 2001 års bevisupptagningsförordning (2§). Svenska domstolar får också ta upp bevisning direkt i en annan medlemsstat, om en begäran om det har godtagits av det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den staten. De får dessutom utan särskild begäran ta upp bevisning direkt i en annan medlemsstat, om det sker på grund av ett särskilt avtal (4 § den lagen). När bevisupptagning äger rum vid en domstol i en annan medlemsstat får parter och ombud närvara (3 § samma lag).

Vissa kompletterande bestämmelser till 2001 års bevisupptagningsförordning har tagits in i tillkännagivandet (2003:483) om EG:s förordning

Prop. 2021/22:142 om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. I tillkännagivandet anges att regeringen har utsett Justitiedepartementet till centralt organ med de uppgifter som följer av förordningen och att departementet bl.a. fattar beslut i fråga om framställningar om direkt bevisupptagning (1 §). Vidare framgår att översändande av handlingar till Sverige får ske genom post, bud eller telefax eller, efter överenskommelse i det enskilda fallet, på annat sätt (2 §) samt att standardformulär som används för framställningar till Sverige ska fyllas i på svenska eller engelska (3 §).

Bestämmelser om bevisupptagning i internationella förhållanden på civilrättens område finns även i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol och i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol. Lagarna tillämpas dock inte om 2001 års bevisupptagningsförordning är tillämplig. I lagarna finns därför en upplysningsbestämmelse om detta.

5 Den nya bevisupptagningsförordningen

5.1 Behovet av en omarbeting av förordningen

I enlighet med EU:s riktlinjer för bättre lagstiftning gjorde kommissionen under 2017 en utvärdering av bl.a. 2001 års bevisupptagningsförordning. Syftet var att bedöma förordningens tillämpning mot bakgrund av de fem obligatoriska huvudkriterierna ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, konsekvens och mervärde för EU. Av rapporten från utvärderingen drog kommissionen ett antal slutsatser kring hur medlemsstaternas samarbete skulle kunna effektiviseras.

Kommissionen konstaterade att kontakterna mellan medlemsstaterna fortfarande nästan uteslutande är pappersbaserade, vilket påverkar kostnader och effektivitet negativt. Vanligen hålls inte de tidsfrister som förordningen anger. Även om språket är teknikneutralt används i praktiken inga moderna kommunikationssätt. Betydande förbättringar i det hänseendet skulle kunna uppnås genom att använda redan befintliga produkter och rättsliga normer inom EU.

Mot bakgrund av att videokonferenser sällan används för att höra personer i en annan medlemsstat ansåg kommissionen att det fanns ett behov av att modernisera, digitalisera och använda modern teknik vid gränsöverskridande bevisupptagning.

Sammanfattningsvis drog kommissionen slutsatsen att en ökad användning av modern teknik skulle kunna förbättra rättssäkerheten genom att minimera förseningar och onödiga kostnader för privatpersoner, företag och offentliga förvaltningar samt åtgärda brister i skyddet av parternas processuella rättigheter. Det bedömdes därför finnas ett behov av att omarbota förordningen med fokus på ett mer digitalt förfarande för bevisupptagning.

5.2.1 Regler om digital kommunikation

Ett decentraliserat it-system ska inrättas

Som ett resultat av slutsatserna i den utvärdering som gjordes har kommissionens mål med den omarbetade förordningen varit att främja en digitalisering av förfarandet för bevisupptagning. Den största förändringen i detta hänseende är att det ska inrättas ett decentraliserat it-system för utbyten av uppgifter enligt förordningen. All kommunikation mellan medlemsstaterna ska sedan ske via det systemet (artikel 7 och skäl 7 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Ett decentraliserat it-system definieras som ett nätverk av nationella it-system och interoperabla accesspunkter, som drivs under varje medlemsstats individuella ansvar och förvaltning och som möjliggör ett säkert och tillförlitligt gränsöverskridande utbyte av uppgifter mellan de nationella it-systemen (artikel 2 i 2020 års bevisupptagningsförordning). Ett sådant decentraliserat it-system ska bygga på en interoperabel lösning och kan exempelvis, och utan att det föregriper vidare tekniska framsteg, baseras på e-Codex (skäl 7 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

E-Codex kan enklast beskrivas som en europeisk infrastruktur för att utbyta information elektroniskt i gränsöverskridande rättsliga förfaranden. Systemet har tagits fram inom ramen för e-juridiksamarbetet och används i dag på frivillig basis av vissa medlemsstater i pilotprojekt i några utvalda rättsliga instrument. Styrningen och förvaltningen av e-Codex hanteras i dag av ett konsortium av framför allt medlemsstater. Sverige har inte deltagit i samarbetet och använder ännu inte systemet. Regeringen har dock gett Åklagarmyndigheten i uppdrag att genomföra en svensk anslutning till det europeiska elektroniska systemet för åklagares hantering av förfrågningar och svar om digital bevisning, e-Evidence, som baseras på systemet (se regeringens beslut den 2 maj 2019 om Uppdrag till Åklagarmyndigheten att ansluta till e-Evidence-systemet, dnr Ju2019/01673 och Ju2020/03638). Anslutningen ska vara genomförd under 2022.

All kommunikation mellan medlemsstaterna ska ske digitalt

Den nya huvudregeln för kommunikationen mellan medlemsstaternas domstolar, centrala organ och behöriga myndigheter är alltså att denna ska ske via ett säkert och tillförlitligt decentraliserat it-system. Det innebär att framställningar och meddelanden enligt bevisupptagningsförordningen, ska skickas elektroniskt via it-systemet (artikel 7 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Undantag från huvudregeln får endast göras om störningar i systemet gör det omöjligt att använda eller om det finns andra exceptionella omständigheter. Exempel på sådana omständigheter kan vara att de bevis som ska översändas inte går att skicka elektroniskt eller att det originaldokument som ska skickas behövs i pappersformat. Ett annat exempel är att en konvertering till elektronisk form av de dokument som ska skickas skulle innebära en oproportionell administrativ börda (skäl 12 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

När det decentraliserade it-systemet inte används ska översändandet ske på det snabbaste och lämpligaste alternativa sättet. Alternativa metoder kan vara posttjänster eller andra former av elektronisk överföring. Vid val av alternativ metod ska även behovet av att överföringen kan ske på ett säkert sätt beaktas (artikel 7.4 och skäl 12 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Om en handling som ska skickas via det decentraliserade it-systemet kräver eller innehåller en handskreven underskrift eller stämpel får kvalificerade elektroniska underskrifter eller kvalificerade elektroniska stämplat i stället användas. Sådana underskrifter och stämplat ska uppfylla de krav som ställs i den s.k. eIDAS-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning [EU] nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG) (artikel 7.3 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Framtagande av tekniska specifikationer och en referensprogramvara

Som anføres ovan ska det decentraliserade it-systemet baseras på e-Codex, även om förordningen öppnar upp för framtida teknisk utveckling på området (artikel 2 och skäl 7 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Inrättandet av systemet ska ske genom antagandet av genomförandeakter (artikel 25 i 2020 års bevisupptagningsförordning). I dessa akter ska bl.a. anges den tekniska specifikation som fastställer de elektroniska kommunikationsmetoderna för det decentraliserade it-systemet och de tekniska specifikationerna för kommunikationsprotokollen. Akterna ska också fastställa målen för informationssäkerhet och minimimålen för tillgänglighet och därtill relaterade tekniska krav för de tjänster som tillhandahålls genom it-systemet. Genom akterna ska det även inrättas en styrkommitté som består av företrädare för medlemsstaterna och som har i uppgift att säkerställa driften och underhållet av det decentraliserade it-systemet.

För att underlätta implementeringen av systemet i medlemsstaterna har kommissionen åtagit sig att utveckla en referensprogramvara som kan användas som s.k. back-end system. Tanken är att medlemsstaterna ska kunna använda programvaran i stället för ett eget nationellt it-system om något sådant system inte finns eller är svårt att anpassa till det decentraliserade it-systemet (artikel 27 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Genomförandekommittéerna påbörjade sitt arbete i mars 2021 och beräknas kunna anta genomförandeakterna i mars 2022. Skyldigheten för medlemsstaterna att börja kommunicera via det decentraliserade it-systemet inträder tre år efter antagandet av genomförandeakterna (artikel 35.3 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Ansvar för kostnader

Varje medlemsstat ska stå kostnaderna för att installera, driva och underhålla accesspunkterna, dvs. de enheter som sammankopplar de nationella it-systemen inom ramen för det decentraliserade systemet.

Medlemsstaterna ska också stå kostnaderna för att upprätta, anpassa och underhålla sina nationella it-system för att göra dem interoperabla med accesspunkterna. Kommissionen å sin sida ska tillhandahålla, upprätthålla och stödja kostnadsfri implementering av de programvarukomponenter som ligger till grund för accesspunkterna. Kommissionen ansvarar även för skapandet, underhållet och den framtida utvecklingen av referensprogramvaran (artiklarna 27 och 28 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Elektroniska handlingars rättsliga verkan

För att övergången till digitalt översändande av handlingar ska få avsedd effekt har det i 2020 års bevisupptagningsförordning tagits in en bestämmelse om elektroniska handlingars rättsliga verkan (artikel 8). Artikel 8 ska inte uppfattas som en regel om bevisstillåtlighet utan endast som en princip om icke-diskriminering. Avsikten är att garantera att handlingar som har skickats digitalt inte nekas rättslig verkan eller anses otillåtna som bevis enbart för att de har elektronisk form (skäl 13 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

5.2.2 Bevisupptagning via videokonferens som huvudregel

Om bevis ska tas upp direkt av en domstol genom hörande av en person som befinner sig i en annan medlemsstat gäller i dag att den anmodade medlemsstaten ska verka för att det kan ske genom kommunikationsteknik, t.ex. video- eller telefonkonferens (artikel 17.4 tredje stycket i 2001 års bevisupptagningsförordning). I den omarbetade bevisupptagningsförordningen framhålls att sådan kommunikationsteknik är ett viktigt verktyg för att förenkla och påskynda bevisupptagningen men att tekniken inte används till sin fulla potential (skäl 21). När muntlig bevisning ska tas upp direkt av den ansökande domstolen ska huvudregeln fortsättningsvis vara att videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation ska användas. Detta gäller under förutsättning att den ansökande domstolen har tillgång till sådan teknik och anser det lämpligt att använda tekniken i det specifika målet (artikel 20.1 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

En ansökan om direkt bevisupptagning med användande av videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation ska göras på ett särskilt formulär och de behöriga myndigheterna i respektive medlemsstat ska komma överens om de praktiska arrangemangen för hörandet. Den ansökande domstolen ska också på begäran kunna få hjälp att hitta en tolk på plats (artikel 20.2 samt skäl 22 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

5.2.3 Bevisupptagning via diplomatiska och konsulära tjänstemän

Medlemsstaterna ska i fortsättningen kunna ge sina domstolar möjlighet att ta upp bevisning på en annan medlemsstats territorium med hjälp av

Prop. 2021/22:142 diplomatiska och konsulära tjänstemän (artikel 21 i 2020 års bevisupptagningsförordning). En sådan möjlighet har tidigare endast funnits med stöd av 1970 års Haagkonvention (se avsnitt II i konventionen).

De diplomatiska eller konsulära tjänstemännen ska kunna ta upp bevisningen utan att det krävs någon föregående framställning till eller godkännande av den medlemsstat på vilkens territorium bevisupptagningen ska ske. Bevisupptagningen måste avse medborgare i den medlemsstat som tjänstemännen företräder, ha samband med ett pågående förfarande och ske på frivillig väg. Bevisupptagningen ska som huvudregel ske i lokaler som tillhör det egna landets diplomatiska beskickning eller konsulat men undantag får göras under exceptionella omständigheter. Ett exempel på en sådan undantagssituation kan vara att den person som ska höras inte kan komma till lokalerna på grund av en allvarlig sjukdom. I ett sådant fall kan bevisupptagningen ske på en annan plats (skälen 24 och 25 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Medlemsstaterna bestämmer själva om deras diplomatiska och konsulära tjänstemän ska ges befogenhet att utföra bevisupptagning enligt förordningen

5.2.4 En ny definition av domstol

I den omarbetade bevisupptagningsförordningen införs en definition av ordet domstol som breddar termen något jämfört med tidigare. Med domstol avses inte bara domstolar i ordets traditionella betydelse utan även andra myndigheter i medlemsstaterna som utövar rättsliga funktioner. En förutsättning är att myndigheten agerar på delegation eller under kontroll av en rättslig myndighet som enligt nationell rätt är behörig att ta upp bevis i den typ av mål och ärenden som omfattas av förordningens tillämpningsområde (artikel 2.1 i 2020 års bevisupptagningsförordning). De myndigheter som särskilt avses med den nya definitionen är sådana som utövar domstolsliknande funktioner enligt andra unionsrättsakter (skäl 5 i 2020 års bevisupptagningsförordning). För svensk vidkommande kan den nya definitionen innebära att det blir enklare att avgöra om en framställning utfärdas eller verkställs av en utländsk myndighet som är behörig enligt förordningen.

5.2.5 Konsekvenser vid en obesvarad förfrågan

Liksom tidigare ska en framställning om direkt bevisupptagning besvaras inom 30 dagar (artikel 17.4 i 2001 års bevisupptagningsförordning och artikel 19.4 i 2020 års bevisupptagningsförordning). En nyhet är emellertid att om den ansökande domstolen inte har fått något svar på framställningen inom en viss tid efter att en påminnelse har skickats, får den utgå från att framställningen har godtagits (artikel 19.5 i 2020 års bevisupptagningsförordning). Om det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten på grund av exceptionella omständigheter har varit förhindrad att svara inom utsatt tid kan skäl att vägra bevisupptagningen fortfarande undantagsvis åberopas.

Effekten av den nya bestämmelsen torde därmed vara att en medlemsstat som utan giltigt skäl inte har svarat på en framställning inom utsatt tid förlorar möjligheten att avslå framställningen, även om det finns en vägransgrund (se artikel 19.7).

5.2.6 Dataskydd, formulär, genomförandeakter, kommunikation och övervakning

Den omarbetade bevisupptagningsförordningen innehåller en del språkliga och redaktionella ändringar, bl.a. anpassas reglerna om hantering av personuppgifter efter dataskyddsförordningen (artiklarna 31 och 32).

Det delvis förändrade förfarandet har medfört ett behov av ytterligare formulär i bilagan till förordningen. Befintliga formulär har också behövt uppdateras och justeras. Det har även skett en omnumrering för att hänvisningarna till bilagan ska bli tydligare.

Kommissionens befogenhet att uppdatera och göra tekniska ändringar i förordningens bilagor anpassas till det nya förfarande för antagande av delegerade akter som beslutats genom Lissabonfördraget (artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt artiklarna 23 och 24 i 2020 års förordning).

Den skyldighet som i dag finns för medlemsstaterna att förmedla viss information till kommissionen utökas till att avse ytterligare uppgifter. Viss information ska också, via kommissionen, tillgängliggöras på e-juridikportalen (artikel 31).

Vidare införs en skyldighet för medlemsstaterna att förse kommissionen med vissa uppgifter som behövs i övervakningssyfte (artikel 32). De uppgifter som räknas upp i artikeln ska regelbundet rapporteras till kommissionen i den mån uppgifterna finns tillgängliga. I vissa fall, om det är tekniskt möjligt, ska informationen samlas in och rapporteras till kommissionen programmatiskt.

5.3 Tillämpnings- och övergångsbestämmelser

För att regleringen om bevisupptagning ska vara så lättillgänglig och lättläst som möjligt kommer 2020 års bevisupptagningsförordning att ersätta 2001 års bevisupptagningsförordning. Artiklarna i den nu tillämpliga förordningen upphävs samma dag som de artiklar som ersätter dem ska börja tillämpas (artikel 34 i 2020 års bevisupptagningsförordning).

Huvuddelen av bestämmelserna i förordningen ska börja tillämpas den 1 juli 2022 (artikel 35 i 2020 års bevisupptagningsförordning). Skyldigheten att uteslutande kommunicera via det decentraliserade it-systemet gäller dock inte förrän första dagen i den månad som följer på en period av tre år efter dagen för ikraftträdandet av de genomförandeakter som inrättar systemet. Detta för att ge medlemsstaterna tillräckligt med tid för att implementera it-systemet nationellt (artikel 35.3).

6 Ändringar i svenska författningar

6.1 Bevisupptagningsförordningen är direkt tillämplig

Den omarbetade bevisupptagningsförordningen är direkt tillämplig i svensk rätt. En EU-förordning varken ska eller får genomföras i eller omvandlas till nationell rätt. Däremot kan kompletterande bestämmelser på nationell nivå antas för att säkerställa att förordningen kan tillämpas på ett bra sätt. Kompletterande bestämmelser till 2001 års bevisupptagningsförordning finns, som anges i avsnitt 4.2, i lagen om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, och tillkännagivandet om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Omarbetningen av bevisupptagningsförordningen medför att dessa författningar måste ändras. Även följdändringar i andra lagar krävs. I avsnitt 6.2–6.5 redogörs för dessa ändringar.

6.2 Hänvisningar i lag ska avse den nya bevisupptagningsförordningen

Regeringens förslag: De hänvisningar till 2001 års bevisupptagningsförordning som finns i lagen om bevisupptagning åt utländsk domstol, lagen om bevisupptagning vid utländsk domstol och lagen om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ska ändras till att avse 2020 års bevisupptagningsförordning.

Hänvisningarna ska även fortsättningsvis vara dynamiska dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås ingen ändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag: 2020 års bevisupptagningsförordning ersätter 2001 års förordning, som upphör att gälla i och med att den nya förordningen börjar tillämpas. Hänvisningarna till 2001 års bevisupptagningsförordning i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur bör därför ändras till att avse 2020 års bevisupptagningsförordning. Vidare bör den hänvisning som görs till 2001 års bevisupptagningsförordning i upplysningsbestämmelsen i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol ändras på samma sätt. I promemorian föreslås inte en motsvarande ändring i upplysningsbestämmelsen i lagen (1946:817) om

bevisupptagning vid utländsk domstol. En sådan följdändring är dock nödvändig och bör enligt regeringen göras.

Hänvisningarna till 2001 års bevisupptagningsförordning är dynamiska. Det innebär till skillnad från statiska hänvisningar att de inte är bundna till en viss lydelse av förordningen. Bestämmelserna i lagen om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur kompletterar förordningen för att den ska kunna tillämpas på ett bra sätt och reglerar utseende av behöriga domstolar, forum samt handläggnings- och förfaranderegler. Syftet med hänvisningarna i 1946 års lagar om bevisupptagning åt respektive vid utländsk domstol är att upplysa om förordningens företrädare framför dessa lagar. Om bevisupptagningsförordningen skulle ändras skulle en statisk hänvisning till förordningen i dessa fall kunna leda till oklarheter och brister. För att säkerställa att eventuella ändringar som görs i förordningen får omedelbart genomslag är det därför i likhet med gällande reglering ändamålsenligt att hänvisningarna till 2020 års bevisupptagningsförordning är dynamiska, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

6.3 Domstolar och centralt organ

Regeringens bedömning: Tingsrätterna som i dag fungerar som behöriga domstolar enligt 2001 års bevisupptagningsförordning bör fortsätta att ha samma funktion och uppgifter enligt 2020 års bevisupptagningsförordning. Svenska domstolar bör fortfarande få begära att en domstol i en annan medlemsstat ska ta upp bevisning.

Regeringskansliet som idag fungerar som centralt organ enligt 2001 års bevisupptagningsförordning bör fortfarande ha samma funktion och uppgifter enligt 2020 års bevisupptagningsförordning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens. I promemorian används dock benämningen förslag.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: På samma sätt som tidigare ska 2020 års bevisupptagningsförordning tillämpas när en domstol i en medlemsstat enligt sin nationella lagstiftning anmodar (begär att) en domstol i en annan medlemsstat att ta upp bevisning eller begär direkt bevisupptagning (artikel 1). Rätten att begära bevisupptagning utomlands måste alltså som tidigare följa av nationell lagstiftning. Som redogörs för ovan i avsnitt 4.2 får svenska domstolar begära bevisupptagning i en annan medlemsstat (2 § lagen [2003:493] om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur). Enligt 2020 års bevisupptagningsförordning kvarstår vidare skyldigheten för medlemsstaterna att utse de domstolar som är behöriga att ta upp bevis i enlighet med förordningen samt ett centralt organ eller en behörig myndighet med vissa uppgifter (artiklarna 3 och 4). Som anges ovan i avsnitt 4.2 är tingsrätter behöriga att verkställa en begäran om bevisupptagning från en annan medlemsstat (5 § lagen om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur).

Prop. 2021/22:142 Justitiedepartementet är centralt organ med uppgift att bl.a. fatta beslut i fråga om framställningar om direkt bevisupptagning (1 § tillkännagivandet om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur).

Eftersom huvudregeln enligt den nya bevisupptagningsförordningen är att all kommunikation ska ske digitalt via ett decentraliserat it-system måste domstolarna och det centrala organet ges tillgång till it-systemet. Detta kommer att kräva visst arbete och medföra kostnader. Det kan därför övervägas om det bör göras några förändringar i fråga om vilka myndigheter som ska få begära bevisupptagning respektive fungera som behöriga domstolar och centralt organ enligt förordningen och i vilken mån dessa myndigheter bör ha direkt tillgång till it-systemet.

Både hos domstolarna och i Regeringskansliet (Justitiedepartementet) finns en välfungerande organisation för hantering av ärenden om bevisupptagning enligt förordningen. I likhet med promemorian anser regeringen därför att domstolarna och Regeringskansliet bör ha samma funktion och uppgifter som i dag. Med tillämpning av 12 § förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet kommer uppgifterna fortfarande att ligga på Justitiedepartementet.

Mot denna bakgrund bör domstolarna och Regeringskansliet (Justitiedepartementet) få direkt tillgång till det decentraliserade it-systemet för att Sverige ska kunna fortsätta att fullgöra sina skyldigheter enligt förordningen. Arbetet med att analysera ett införande av det decentraliserade it-systemet hanteras i annan ordning (jfr regeringens beslut den 17 juni 2021 om Uppdrag om införande av digital kommunikation för rättsliga samarbeten inom EU, dnr Ju2021/02436).

6.4 Vissa kompletterande bestämmelser bör tas in i förordning

Regeringens bedömning: Vissa kompletterande bestämmelser till 2020 års bevisupptagningsförordning bör tas in i en ny förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s bevisupptagningsförordning. Till följd av det bör regeringens tillkännagivande om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur utgå.

Regleringen om tillåtna metoder för kommunikation i förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s bevisupptagningsförordning bör upphävas när de artiklar i 2020 års bevisupptagningsförordning som gäller det decentraliserade it-systemet ska börja tillämpas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens. I promemorian används dock benämningen förslag.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot bedömningen.

Tillkännagivandet bör ersättas av en ny förordning

Vissa kompletterande bestämmelser till 2001 års bevisupptagningsförordning finns i dag i regeringens tillkännagivande om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Tillkännagivandet innehåller information om att

- Justitiedepartementet utsetts till centralt organ med de uppgifter som följer av förordningen,
- det centrala organet fattar beslut i fråga om framställningar från en annan medlemsstat om direkt bevisupptagning,
- översändande av framställningar och meddelanden till Sverige får ske genom post, bud, telefax eller, efter överenskommelse i det enskilda fallet, på annat sätt, och
- standardformulär som skickas till Sverige ska fyllas i på svenska eller engelska.

I det lagstiftningsärende som behandlade behovet av kompletterande bestämmelser till 2001 års bevisupptagningsförordning konstaterades att vissa av de kompletteringar som behövdes inte var av sådan art att författningsändringar krävdes. Det ansågs i stället vara tillräckligt att regeringen fattade särskilda beslut och att dessa beslut togs in i ett tillkännagivande, (se prop. 2002/03:76 s. 34).

Vid valet att ta in regleringen i ett tillkännagivande noterades att det var på detta sätt 2000 års delgivningförordning hade kompletterats med liknande bestämmelser, detta genom tillkännagivandet (2001:352) om rådets förordning (EG) nr 1348/2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. I samband med att 2000 års delgivningförordning reviderades och 2007 års delgivningförordning antogs upphävdes emellertid tillkännagivandet och ersattes av en förordning (förordningen med kompletterande föreskrifter till EG:s delgivningsförordning).

De kompletterande bestämmelser till bevisupptagningsförordningen som finns i tillkännagivandet behövs fortfarande. Frågan är om det finns skäl att i stället reglera dessa bestämmelser i förordning. Även om bestämmelserna huvudsakligen riktar sig till det centrala organet finns det ett intresse för enskilda och andra myndigheter att känna till vilken myndighet som fungerar som centralt organ, vilka uppgifter det centrala organet har och vilka förfaranderegler som gäller. Mot den bakgrunden anser regeringen i likhet med vad som anges i promemorian att det är lämpligast att ta in dessa bestämmelser i en ny förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s bevisupptagningsförordning. [

Till följd av att de kompletterande bestämmelserna tas in i förordning bör tillkännagivandet om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur utgå.

Regleringen om tillåtna metoder för kommunikation bör upphävas när det decentraliserade it-systemet ska börja användas

Den nya huvudregeln enligt 2020 års bevisupptagningsförordning är att all kommunikation enligt förordningen ska ske via det decentraliserade it-systemet. Förordningen reglerar även hur kommunikationen ska ske när

Prop. 2021/22:142 det decentraliserade it-systemet undantagsvis inte kan användas (artikel 7 och skäl 12 i 2020 års bevisupptagningsförordning). När de artiklar i 2020 års bevisupptagningsförordning som är hänförliga till det decentraliserade it-systemet ska börja tillämpas bör därför den nationella regleringen om tillåtna metoder för kommunikation enligt bevisupptagningsförordningen upphävas. Det bör därför tas fram en ändringsförordning till den nya förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s bevisupptagningsförordning av den innebörden.

6.5 Bevisupptagning av diplomatiska och konsulära tjänstemän

Regeringens bedömning: Det bör inte införas några nationella regler som möjliggör bevisupptagning av diplomatiska och konsulära tjänstemän på en annan medlemsstats territorium.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot bedömningen. *Sveriges advokatsamfund* anser dock att kompletterande bestämmelser som möjliggör bevisupptagning via diplomatiska och konsulära tjänstemän bör övervägas eftersom detta bl.a. skulle innebära effektivitetsvinster.

Skälen för regeringens bedömning: En nyhet i 2020 års bevisupptagningsförordning är att medlemsstaterna ska kunna ge sina domstolar möjlighet att ta upp bevisning på en annan medlemsstats territorium med hjälp av diplomatiska och konsulära tjänstemän (artikel 21 i 2020 års bevisupptagningsförordning). Redan i dag finns en sådan möjlighet i 1970 års Haagkonvention och det förekommer också i begränsad utsträckning att andra staters diplomatiska och konsulära tjänstemän tar upp bevisning på svenskt territorium. Det krävs dock att Sverige har lämnat sitt godkännande till sådan bevisupptagning i enlighet med Sveriges reservation till konventionen.

Den möjlighet till bevisupptagning via diplomatiska och konsulära tjänstemän som införs i den omarbetade bevisupptagningsförordningen motsvarar den i 1970 års Haagkonvention med undantag för kravet på godkännande från den stat på vilkens territorium bevisupptagningen ska ske. Mot bakgrund av att EU-samarbetet bygger på principen om ömsesidigt förtroende har ett krav på godkännande ansetts obehövt. Det krävs inte några kompletterande regler för att möjliggöra för andra medlemsstater att ta upp bevisning på detta sätt i Sverige.

Sverige har inte utnyttjat möjligheten att använda sina diplomatiska och konsulära tjänstemän i utlandet för att verkställa bevisupptagning. Även om en sådan ordning skulle kunna innebära vissa effektivitetsvinster som *Sveriges advokatsamfund* anför, är bevisupptagning utom rätta dvs. utan en domares medverkan, svår att förena med rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning och det finns inte anledning att göra någon annan bedömning nu. Några nationella regler som möjliggör bevisupptagning via diplomatiska och konsulära tjänstemän på en annan medlemsstats territorium bör därför inte införas.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2022.

Regeringens bedömning: Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Skälen för förslaget och bedömningen: De föreslagna lagändringarna bör träda i kraft den 1 juli 2022, dvs. när huvuddelen av bestämmelserna i 2020 års bevisupptagningsförordning börjar tillämpas. Utgångspunkten när det gäller processrättslig lagstiftning är att nya regler blir tillämpliga genast efter ikraftträdandet. De omarbetade EU-förordningarna innehåller inga övergångsbestämmelser. Det finns inte heller något behov av övergångsbestämmelser i den nationella regleringen.

8 Konsekvenser

Regeringens bedömning: De nya bestämmelserna i 2020 års bevisupptagningsförordning bör sammantaget leda till effektivare förfaranden för bevisupptagning i gränsöverskridande situationer.

Den utökade möjligheten att ta upp bevis genom teknik för distanskommunikation kan medföra marginella kostnadsminskningar för domstolarna.

Förslagen medför i övrigt inte några kostnadsökningar för det allmänna.

Övergången från en pappersbaserad hantering till ett mer digitalt förfarande innebär en positiv förändring ur miljösynpunkt.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot bedömningen.

Skälen för bedömningen

Kostnader och konsekvenser med anledning av införandet av det decentraliserade it-systemet

Kostnaderna och konsekvenserna för myndigheterna och för staten till följd av kravet på att införa det decentraliserade it-systemet utreds i särskild ordning (se regeringens beslut den 17 juni 2021 om Uppdrag om införande av digital kommunikation för rättsliga samarbeten inom EU, dnr Ju2021/02436). De integritetsskyddsaspekter som aktualiseras vid

Prop. 2021/22:142 införandet av det decentraliserade it-systemet kommer att tas upp inom ramen för det uppdraget.

Konsekvenser för enskilda och företag

Den omarbetade bevisupptagningsförordningen kommer sammantaget att leda till effektivare förfaranden för bevisupptagning i gränsöverskridande situationer. En ökad användning av modern teknik bedöms kunna förbättra rättssäkerheten genom att minimera förseningar och onödiga kostnader för privatpersoner och företag.

Konsekvenser för staten

Den utökade möjligheten att ta upp bevis genom teknik för distanskommunikation bedöms medföra marginella kostnadsminskningar för domstolarna. Det är inte möjligt att mer exakt förutse omfattningen av dessa kostnadsminskningar. Förslagen bedöms i övrigt inte medföra några kostnadsökningar för det allmänna.

Konsekvenser för miljön

Den nya huvudregeln om att i princip all kommunikation enligt bevisupptagningsförordningen ska ske digitalt bör på sikt leda till att den pappersbaserade hanteringen av samarbetet enligt förordningen upphör. Övergången till ett i huvudsak digitalt förfarande bör innebära en positiv förändring ur miljösynpunkt.

Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol

1 § *Om en utländsk domstol i ett visst mål eller ärende har gjort en framställning hos en svensk domstol om att det ska vidtas någon åtgärd som hör till rättegången, såsom avläggande av ed, hållande av förhör med part eller upptagande av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och överlämnar Justitiedepartementet framställningen till den svenska domstolen, ska den begärda åtgärden vidtas i enlighet med denna lag.*

Med utländsk domstol jämställs i denna lag det europeiska patentverket och annan som enligt en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige får göra en sådan framställning.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *tredje stycket* ersätts hänvisningen till 2001 års bevisupptagningsförordning med en hänvisning till 2020 års bevisupptagningsförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övriga ändringar är språkliga.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1946:817) om bevisupptagning vid utländsk domstol

1 § I mål eller ärende vid en svensk domstol får domstolen besluta att bevis ska tas upp vid en utländsk domstol. Sådan bevisupptagning får avse syn, skriftligt bevis eller förhör med vittne, sakkunnig, part under sanningsförsäkran, målsägande eller den som avses i 36 kap. 1 § andra eller tredje styckena rättegångsbalken.

Denna lag tillämpas inte om lagen (200:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783* av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *tredje stycket* ersätts hänvisningen till 2001 års bevisupptagningsförordning med en hänvisning till 2020 års bevisupptagningsförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur

Lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur får en ny rubrik. 2020 års bevisupptagningsförordning är en EU-förordning och förkortningen EG byts därför mot förkortningen EU.

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783* av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Paragrafen anger att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till EU:s bevisupptagningsförordning. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Ändringen innebär att hänvisningen till 2001 års bevisupptagningsförordning ersätts med en hänvisning till 2020 års

Prop. 2021/22:142 bevisupptagningsförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

5 § Bevisupptagning på begäran av en domstol i en annan medlemsstat ska verkställas av en tingsrätt.

Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning utom huvudförhandling, om inte annat följer av förordning (EU) 2020/1783.

Paragrafen innehåller förfaranderegler för bevisupptagning i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *första stycket* görs en språklig ändring.

Ändringen i *andra stycket* innebär att hänvisningen till 2001 års bevisupptagningsförordning ersätts med en hänvisning till 2020 års bevisupptagningsförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/1783

av den 25 november 2020

om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning)

(omarbetning)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 ⁽³⁾ har tidigare ändrats. Eftersom ytterligare väsentliga ändringar ska göras, bör den förordningen av tydlighetsskäl omarbetas.
- (2) Unionen har satt som mål att bevara och utveckla unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer är säkerställd. För att upprätta ett sådant område bör unionen bland andra åtgärder besluta om åtgärder rörande civilrättsligt samarbete som behövs för att den inre marknaden ska fungera väl.
- (3) För att främja en välfungerande inre marknad och utvecklingen av ett civilrättsligt område i unionen är det nödvändigt att ytterligare förbättra och påskynda samarbetet mellan de olika medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning. Denna förordning syftar till att effektivisera och påskynda rättsliga förfaranden genom att förenkla och rationalisera samarbetsmekanismerna vid bevisupptagning i gränsöverskridande förfaranden och samtidigt bidra till att minska förseningar och kostnader för privatpersoner och företag. Större rättssäkerhet i kombination med enklare, rationaliserade och digitaliserade förfaranden kommer att uppmuntra privatpersoner och företag att delta i gränsöverskridande transaktioner och på så sätt främja handeln inom unionen och därmed den inre marknadens funktionssätt.
- (4) I denna förordning fastställs regler för samarbetet mellan olika medlemsstaters domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

⁽¹⁾ EUT C 62, 15.2.2019, s. 56.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 februari 2019 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 4 november 2020 (ännu inte offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 23 november 2020 (ännu inte offentliggjord i EUT).

⁽³⁾ Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1).

- (5) I denna förordning bör med termen *domstol* även avses andra myndigheter vilka utövar rättsliga funktioner, agerar på grundval av delegering av befogenhet från en rättslig myndighet eller agerar under kontroll av en rättslig myndighet och som enligt nationell rätt är behöriga att ta upp bevis i enlighet med rättsliga förfaranden i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Detta inbegriper särskilt myndigheter som klassificeras som domstolar enligt andra unionsrättsakter, såsom rådets förordning (EU) 2019/1111 ⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1215/2012 ⁽⁵⁾ och (EU) nr 650/2012 ⁽⁶⁾.
- (6) För att säkerställa maximal klarhet och rättssäkerhet bör framställningen om bevisupptagning översändas på ett formulär som fyllts i på det språk som används i den medlemsstat där den anmodade domstolen är belägen eller på ett annat språk som godkänts av den medlemsstaten. Av samma skäl bör formulär så långt som möjligt användas också i den fortsatta kommunikationen mellan de berörda domstolarna.
- (7) För att säkerställa ett snabbt översändande av framställningar och meddelanden mellan medlemsstater för bevisupptagning, bör lämplig modern kommunikationsteknik användas. All kommunikation och allt utbyte av handlingar bör därför som regel utföras via ett säkert och pålitligt, decentraliserat it-system som består av nationella it-system som är sammankopplade och tekniskt interoperabla, exempelvis och utan att det föregriper vidare tekniska framsteg, baserade på e-Codex. Följaktligen bör det inrättas ett decentraliserat it-system för utbyten av uppgifter i enlighet med denna förordning. Eftersom det it-systemet är av decentraliserad karaktär, skulle utbyten av uppgifter enbart mellan en medlemsstat och en annan medges, utan att någon av unionens institutioner är inblandade i dessa utbyten.
- (8) Utan att det föregriper eventuella framtida tekniska framsteg bör det säkra, decentraliserade it-systemet och dess komponenter inte anses nödvändigtvis utgöra en *kvalificerad elektronisk tjänst för rekommenderad leverans* enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 ⁽⁷⁾.
- (9) Kommissionen bör ansvara för skapandet, underhållet och den framtida utvecklingen av referensprogramvara, som medlemsstaterna bör kunna använda i stället för ett nationellt it-system, i enlighet med principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Kommissionen bör utforma, utveckla och underhålla referensprogramvaran i enlighet med de krav och principer för dataskydd som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1725 ⁽⁸⁾ och (EU) 2016/679 ⁽⁹⁾, särskilt principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Referensprogramvaran bör även inkludera lämpliga tekniska åtgärder och möjliggöra organisatoriska åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa en säkerhets- och interoperabilitetsnivå som är lämplig för utbytet av uppgifter i samband med bevisupptagning.
- (10) När det gäller de komponenter i det decentraliserade it-systemet som unionen har ansvaret för bör förvaltningsenheten ha tillräckliga resurser för att säkerställa att det systemet fungerar väl.
- (11) Den eller de behöriga myndigheterna enligt nationell rätt bör som personuppgiftsansvariga i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679 vara ansvariga vad gäller den behandling av personuppgifter som de genomför i enlighet med den här förordningen för översändande av framställningar och andra meddelanden mellan medlemsstaterna.

(4) Rådets förordning (EU) 2019/1111 av den 25 juni 2019 om behörighet, erkännande och verkställighet av avgöranden i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar, och om internationella bortföranden av barn (EUT L 178, 2.7.2019, s. 1).

(5) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

(6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (EUT L 201, 27.7.2012, s. 107).

(7) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

(8) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

(9) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (12) Översändande via det decentraliserade it-systemet kan bli omöjligt på grund av en störning i systemet eller på grund av bevisens beskaffenhet, t.ex. vid överföring av DNA eller blodprover. Andra kommunikationsmetoder kan vara lämpligare även under exceptionella omständigheter, t.ex. i en situation där konvertering av omfattande dokumentation till elektronisk form skulle innebära en oproportionell administrativ börda för de behöriga myndigheterna eller i fall där originaldokumentet behövs i pappersformat för att dess äkthet ska kunna bedömas. När det decentraliserade it-systemet inte används, bör översändandet ske på lämpligast möjliga sätt. Sådana alternativa metoder bör bland annat innebära att översändandet sker så snabbt som möjligt och på ett säkert sätt på annan elektronisk väg eller genom posttjänster.
- (13) För att förbättra elektroniskt gränsöverskridande översändande av handlingar via det decentraliserade it-systemet, bör sådana handlingar inte nekas rättslig verkan och bör inte anses vara otillåtna som bevis vid rättsliga förfaranden enbart för att de har elektronisk form. Den principen bör emellertid inte påverka bedömningen av rättsverkningareller sådana handlingars tillåtlighet som bevis i enlighet med nationell rätt. Den bör inte heller påverka kraven enligt nationell rätt vad gäller konvertering av handlingar.
- (14) Denna förordning bör inte påverka myndigheternas möjligheter att utbyta uppgifter enligt system som har inrättats enligt andra unionsinstrument, såsom förordning (EU) 2019/1111 eller rådets förordning (EG) nr 4/2009 ⁽¹⁰⁾, även när sådana uppgifter har bevisvärde, varför den ansökande myndigheten fritt kan välja vilken metod som är lämpligast.
- (15) Framställningar om bevisupptagning bör verkställas snabbt. Om en framställning inte kan verkställas inom 90 dagar från det att den inkommit till den anmodade domstolen, bör den anmodade domstolen underrätta den ansökande domstolen om detta och ange vilka hinder som föreligger för ett snabbt verkställande av framställningen.
- (16) För att säkerställa att denna förordning är ändamålsenlig bör de omständigheter under vilka det är möjligt att vägra verkställa en framställning om bevisupptagning inskränkas till mycket begränsade undantagsfall.
- (17) Den anmodade domstolen bör verkställa en framställning om bevisupptagning i enlighet med sin nationella rätt.
- (18) Parterna i förfarandet och i förekommande fall deras ombud bör kunna närvara vid bevisupptagningen, om det föreskrivs enligt rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen, för att de ska kunna följa bevisupptagningen som om den hade skett vid domstolen i den ansökande medlemsstaten. De bör också ha rätt att begära att få delta i bevisupptagningen för att spela en mer aktiv roll vid bevisupptagningen. Villkoren för deras deltagande bör emellertid fastställas av den anmodade domstolen i enlighet med dess nationella rätt.
- (19) Om det är förenligt med rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen, bör företrädarna för den ansökande domstolen kunna närvara vid bevisupptagningen för att få bättre möjlighet att bedöma bevisningen. De bör också ha rätt att begära att få delta i bevisupptagningen, på de villkor som den anmodade domstolen fastställt i enlighet med sin nationella rätt, för att spela en mer aktiv roll vid bevisupptagningen.
- (20) För att underlätta bevisupptagningen bör det vara möjligt för en domstol i en medlemsstat att, i enlighet med sin nationella rätt, ta upp bevis direkt i en annan medlemsstat, förutsatt att framställningen om direkt bevisupptagning godtas av den medlemsstaten och på de villkor som fastställs av det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten.
- (21) Modern kommunikationsteknik, t.ex. videokonferenser, som är ett viktigt verktyg för att förenkla och påskynda bevisupptagningen, används för närvarande inte till sin fulla potential. Om bevis ska tas upp genom att man hör en person, såsom ett vittne, en part i förfarandet eller en expert som befinner sig i en annan medlemsstat, bör den ansökande domstolen ta upp sådana bevis direkt med användande av videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation, om domstolen har tillgång till sådan teknik och anser det lämpligt att använda sådan teknik med beaktande av de särskilda omständigheterna i målet och en rättvis handläggning av förfarandet. Videokonferenser kan även användas för att höra barn i enlighet med förordning (EU) 2019/1111. Om det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten anser att vissa villkor är nödvändiga, bör emellertid den direkta bevisupptagningen ske på dessa villkor i enlighet med den medlemsstatens rätt. Det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten bör helt eller delvis kunna vägra den direkta bevisupptagningen om sådan direkt bevisupptagning strider mot grundläggande principer i den medlemsstatens rätt.

⁽¹⁰⁾ Rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (EUT L 7, 10.1.2009, s. 1).

- (22) Om bevisupptagning ska ske genom hörande av en person med användande av videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation, bör den ansökande domstolen på begäran få hjälp att hitta en tolk, även en auktoriserad tolk om det särskilt efterfrågas.
- (23) Den domstol som handlägger förfarandet bör ge parterna och deras juridiska ombud instruktioner om förfarandet för framläggande av handlingar eller annat material när hörandet utförs med användande av videokonferens eller annan lämplig teknik för distanskommunikation.
- (24) För att underlätta bevisupptagning av diplomatiska eller konsulära tjänstemän bör sådana personer, på en annan medlemsstats territorium och inom det område där de är ackrediterade, kunna ta upp bevis utan att det krävs en föregående framställning genom att utan tvångsmedel höra medborgare i den medlemsstat som de företräder i samband med pågående förfaranden vid domstolar i den medlemsstat som de företräder. Medlemsstaterna bör emellertid själva få avgöra om deras diplomatiska eller konsulära tjänstemän ska ha befogenhet att ta upp bevis som en del av sina uppgifter.
- (25) Bevisupptagning av diplomatiska eller konsulära tjänstemän bör äga rum i lokaler som tillhör den diplomatiska beskickningen eller konsulatet utom under exceptionella omständigheter. Sådana omständigheter kan vara att den person som ska höras inte kan komma till lokalerna på grund av en allvarlig sjukdom.
- (26) Verkställighet av en framställning om bevisupptagning i enlighet med denna förordning bör inte ge upphov till en begäran om ersättning för avgifter eller kostnader. Om den anmodade domstolen begär ersättning, bör dock arvoden som utbetalats till experter och tolkar, liksom kostnader som har uppstått genom verkställighet i enlighet med ett särskilt förfarande enligt nationell rätt eller användning av teknik för distanskommunikation inte bäras av den domstolen. I sådana fall bör den ansökande domstolen vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att ersättning utbetalas utan dröjsmål. Om yttrande av expert krävs, bör den anmodade domstolen innan den verkställer framställningen kunna begära att den ansökande domstolen ställer lämplig säkerhet eller utger lämpligt förskott för kostnaderna.
- (27) I syfte att uppdatera formulären i bilaga I till denna förordning eller göra tekniska ändringar av dessa formulär bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ändringar av den bilagan. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽¹¹⁾. För att säkerställa stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (28) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹²⁾.
- (29) Denna förordning bör ha företräde framför de bestämmelser som ingår i bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som ingåtts av medlemsstaterna med samma tillämpningsområde som denna förordning. Denna förordning hindrar inte att medlemsstaterna bibehåller eller ingår avtal eller överenskommelser som syftar till att ytterligare underlätta samarbetet vid bevisupptagning, förutsatt att dessa internationella avtal eller överenskommelser är förenliga med denna förordning.
- (30) Det är av stor betydelse att det finns effektiva medel för att inhämta, bevara och lägga fram bevisning och att rätten till försvar respekteras samt att konfidentiella uppgifter skyddas. I detta sammanhang är det viktigt att främja användningen av modern teknik.
- (31) Förfarandena för upptagning, bevarande och framläggning av bevis bör säkerställa att processuella rättigheter samt privatlivet och personuppgifternas integritet och konfidentialitet skyddas i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.

⁽¹¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (32) Det är viktigt att säkerställa att denna förordning tillämpas i överensstämmelse med unionens dataskyddslagstiftning och att tillämpningen av denna förordning respekterar det skydd för privatlivet som stadfästs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Det är även viktigt att säkerställa att all behandling av personuppgifter enligt den här förordningen sker i enlighet med förordning (EU) 2016/679, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG⁽¹³⁾ liksom förordning (EU) 2018/1725. Personuppgifter bör behandlas enligt den här förordningen endast för de särskilda ändamål som anges här.
- (33) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning bör kommissionen utvärdera denna förordning på grundval av den information som samlats in genom särskilda övervakningsarrangemang för att bedöma denna förordnings faktiska konsekvenser och om det behövs eventuella vidare åtgärder. Om medlemsstaterna samlar in uppgifter om antalet översända och verkställda framställningar samt antalet fall där översändandet har skett på annat sätt än via det decentraliserade it-systemet, bör de förse kommissionen med dessa uppgifter i övervakningssyfte. Den referensprogramvara som har utvecklats av kommissionen som ett backend-system bör programmatiskt samla in de uppgifter som krävs för övervakning, och dessa uppgifter bör översändas till kommissionen. Om medlemsstaterna väljer att använda ett nationellt it-system i stället för den referensprogramvara som har utvecklats av kommissionen, kan det systemet utrustas för att programmatiskt kunna samla in dessa uppgifter och i detta fall bör dessa uppgifter översändas till kommissionen.
- (34) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av inrättandet av förenklade rättsliga ramar som säkerställer ett direkt, effektivt och snabbt översändande av framställningar och meddelanden rörande bevisupptagning, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (35) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den 13 september 2019⁽¹⁴⁾.
- (36) För att göra dess bestämmelser mer lättillgängliga och lättlästa bör förordning (EG) nr 1206/2001 upphävas och ersättas med den här förordningen.
- (37) I enlighet med artiklarna 3 och 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.
- (38) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning är tillämplig i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, när en domstol i en medlemsstat, i enlighet med den medlemsstatens rätt
 - a) anmodar den behöriga domstolen i en annan medlemsstat att ta upp bevis, eller
 - b) begär att få ta upp bevis direkt i en annan medlemsstat.

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽¹⁴⁾ EUT C 370, 31.10.2019, s. 24.

2. Bevisupptagning ska inte begäras om bevisningen inte är avsedd att användas i ett rättsligt förfarande som redan har inletts eller planeras.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *domstol*: domstolar och andra myndigheter i medlemsstaterna vilka har meddelats kommissionen i enlighet med artikel 31.3 vilka utövar rättsliga funktioner, agerar på grundval av delegering av befogenhet från en rättslig myndighet eller agerar under kontroll av en rättslig myndighet och vilka enligt nationell rätt är behöriga att ta upp bevis i samband med rättsliga förfaranden i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.
2. *decentraliserat it-system*: ett nätverk av nationella it-system och interoperabla accesspunkter, vilka drivs under varje medlemsstats individuella ansvar och förvaltning som möjliggör ett säkert och tillförlitligt gränsöverskridande utbyte av uppgifter mellan de nationella it-systemen.

Artikel 3

Direkt översändande mellan domstolar

1. Framställningar som avses i artikel 1.1 a ska översändas av den domstol där förfarandet har inletts eller planeras (*ansökande domstol*) direkt till den behöriga domstolen i en annan medlemsstat (*anmodad domstol*) för bevisupptagning.
2. Varje medlemsstat ska upprätta en förteckning över de domstolar som är behöriga att ta upp bevis i enlighet med denna förordning. I förteckningen ska även dessa domstolars territoriella behörighetsområden och, i förekommande fall, deras särskilda behörighetsområden anges.

Artikel 4

Centralt organ

1. Varje medlemsstat ska utse ett centralt organ med ansvar för att
 - a) ge information till domstolarna,
 - b) söka lösningar på svårigheter som kan uppstå i fråga om en framställning,
 - c) i undantagsfall vidarebefordra en framställning till den behöriga domstolen på begäran av en ansökande domstol.
2. Federala medlemsstater, medlemsstater där flera rättssystem tillämpas och medlemsstater med autonoma territoriella administrationer har rätt att utse flera centrala organ.
3. Varje medlemsstat ska också utse det centrala organ som avses i punkt 1 i denna artikel eller en eller flera behöriga myndigheter med ansvar för att fatta beslut i fråga om framställningar enligt artikel 19.

KAPITEL II

ÖVERSÄNDANDE OCH VERKSTÄLLIGHET AV FRAMSTÄLLNINGAR

AVSNITT 1

Översändande av framställningar

Artikel 5

Framställningarnas form och innehåll

1. Framställningar ska göras med användande av formulär A eller, i förekommande fall, formulär L i bilaga I. Varje framställning ska innehålla uppgifter om
 - a) den ansökande och, i förekommande fall, den anmodade domstolen,

- b) parternas och, i förekommande fall, deras ombuds namn och adress,
 - c) vilken typ av mål det rör sig om, sakfrågan och en kort redogörelse för fakta i målet,
 - d) en beskrivning av den begärda bevisupptagningen,
 - e) om framställningen avser hörande av en person
 - namn på och adress till de personer som ska höras,
 - de frågor som ska ställas till den person som ska höras eller det sakförhållande som den personen ska höras om,
 - i förekommande fall en hänvisning till rätten att vägra avge vittnesmål enligt rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen,
 - varje begäran om att hörandet ska ske under ed eller sanningsförsäkran och eventuellt vilket formulär som ska användas för sådan ed eller sanningsförsäkran,
 - i förekommande fall andra uppgifter som den ansökande domstolen anser vara nödvändiga.
 - f) vid begäran om annan bevisupptagning än den som nämns i led e, handlingar eller andra föremål som ska undersökas,
 - g) i förekommande fall en begäran enligt artikel 12.3, 12.4, 13 eller 14 samt all övrig information som är nödvändig för att begäran ska kunna verkställas.
2. Framställningen och alla bifogade handlingar behöver varken bestyrkas eller förses med annan likvärdig formalitet.
 3. De handlingar som den ansökande domstolen anser det nödvändigt att bifoga för verkställighet av framställningen ska åtföljas av en översättning av handlingarna till det språk på vilket framställningen görs.

Artikel 6

Språk

Framställningar och meddelanden enligt denna förordning ska göras på den anmodade medlemsstatens officiella språk eller, om det finns flera officiella språk i den medlemsstaten, på det officiella språket eller ett av de officiella språken på den ort där den begärda bevisupptagningen ska ske, eller på ett annat språk som den medlemsstaten har angett att den kan godkänna.

Varje medlemsstat ska meddela till kommissionen om något av unionens andra officiella språk, förutom det eller de egna, får användas för ifyllandet av formulären i bilaga I.

Artikel 7

Översändande av framställningar och andra meddelanden

1. Framställningar och meddelanden enligt denna förordning ska översändas via ett säkert och tillförlitligt, decentraliserat it-system med vederbörlig respekt för grundläggande rättigheter och friheter. Det decentraliserade it-systemet ska bygga på en interoperabel lösning, såsom e-Codex.
2. De allmänna rättsliga ramar för användning av kvalificerade betrodda tjänster som anges i förordning (EU) nr 910/2014 ska tillämpas på de framställningar och meddelanden som översänds via det decentraliserade it-systemet.
3. Om de framställningar och meddelanden som avses i punkt 1 i denna artikel kräver eller innehåller en stämpel eller handskriven underskrift, får kvalificerade elektroniska stämplatser eller kvalificerade elektroniska underskrifter enligt definitionerna i förordning (EU) nr 910/2014 användas i stället.
4. Om översändande enligt punkt 1 inte är möjligt på grund av en störning i det decentraliserade it-systemet, de berörda bevisens beskaffenhet eller exceptionella omständigheter, ska översändandet ske på det snabbaste och lämpligaste alternativa sättet, med beaktande av behovet av att säkerställa tillförlitlighet och säkerhet.

*Artikel 8***Elektroniska handlingars rättsverkan**

Handlingar som översänds via det decentraliserade it-systemet får inte nekas rättsverkan eller förklaras otillåtna som bevis vid förfarandena enbart på grund av att de har elektronisk form.

*AVSNITT 2****Mottagande av framställningar****Artikel 9***Mottagande av framställningar**

1. Den anmodade behöriga domstolen ska inom sju dagar från det att en framställning inkommit sända ett mottagningsbevis till den ansökande domstolen med användande av formulär B i bilaga I. Om framställningen inte uppfyller villkoren i artiklarna 6 och 7, ska den anmodade domstolen göra en anmärkning om detta på mottagningsbeviset.
2. Om den anmodade domstolen inte har behörighet att verkställa en framställning som är gjord med användande av formulär A i bilaga I och som uppfyller villkoren i artikel 6, ska den domstolen vidarebefordra framställningen till den behöriga domstolen i den medlemsstat där den är belägen och underrätta den ansökande domstolen om detta med användande av formulär C i bilaga I.

*Artikel 10***Ofullständiga framställningar**

1. Om en framställning inte kan verkställas på grund av att den inte innehåller alla nödvändiga uppgifter som avses i artikel 5, ska den anmodade domstolen utan dröjsmål och senast inom 30 dagar från det att framställningen inkommit underrätta den ansökande domstolen om detta med användande av formulär D i bilaga I och uppmana den ansökande domstolen att lämna de uppgifter som saknas, och så exakt som möjligt ange vilka uppgifter som saknas.
2. Om en framställning inte kan verkställas på grund av att säkerhet eller förskott har begärts i enlighet med artikel 22.3, ska den anmodade domstolen utan dröjsmål och senast inom 30 dagar från det att framställningen inkommit underrätta den ansökande domstolen om detta med användande av formulär D i bilaga I och underrätta den ansökande domstolen om på vilket sätt säkerhet ska ställas eller förskott utges. Den anmodade domstolen ska utan dröjsmål och senast inom tio dagar från det att den mottagit säkerheten eller förskottet bekräfta att den mottagit säkerheten eller förskottet med användande av formulär E i bilaga I.

*Artikel 11***Färdigställande av framställningen**

1. Om den anmodade domstolen enligt artikel 9.1 på mottagningsbeviset angett att framställningen inte uppfyller villkoren i artiklarna 6 och 7 eller om den har informerat den ansökande domstolen enligt artikel 10 om att framställningen inte kan verkställas på grund av att den inte innehåller alla nödvändiga uppgifter som avses i artikel 5, ska den tidsfrist som fastställs i artikel 12 börja löpa när den anmodade domstolen mottar den vederbörligen färdigställda framställningen.
2. Om den anmodade domstolen har begärt säkerhet eller förskott i enlighet med artikel 22.3, ska den tidsfrist som fastställs i artikel 12 börja löpa när säkerheten ställs eller förskottet utges.

*AVSNITT 3**Bevisupptagning av den anmodade domstolen**Artikel 12***Allmänna bestämmelser om verkställighet av en framställning**

1. Den anmodade domstolen ska verkställa framställningen utan dröjsmål och senast inom 90 dagar från det att framställningen kommit in.
2. Den anmodade domstolen ska verkställa framställningen enligt sin nationella rätt.
3. Den ansökande domstolen kan, med användande av formulär A i bilaga I, begära att framställningen verkställs i enlighet med ett särskilt förfarande som föreskrivs i dess nationella rätt. Den anmodade domstolen ska verkställa begäran i enlighet med det särskilda förfarandet, såvida inte detta skulle vara oförenligt med dess nationella rätt eller den inte kan göra detta på grund av betydande praktiska svårigheter. Om den anmodade domstolen inte tillmötesgår begäran att framställningen ska verkställas i enlighet med ett särskilt förfarande, ska den informera den ansökande domstolen om detta med användande av formulär H i bilaga I.
4. Den ansökande domstolen får begära att den anmodade domstolen använder specifik kommunikationsteknik vid bevisupptagningen, särskilt video- och telefonkonferenser.

Den anmodade domstolen ska använda sig av den kommunikationsteknik som specificerats enligt första stycket, såvida detta inte skulle vara oförenligt med dess nationella rätt eller om den anmodade domstolen inte kan göra detta på grund av betydande praktiska svårigheter.

Om den anmodade domstolen inte använder sig av den specifika kommunikationstekniken av något av ovannämnda skäl, ska den informera den ansökande domstolen om detta med användande av formulär H i bilaga I.

Om den kommunikationsteknik som avses i första stycket inte är tillgänglig i den anmodade eller ansökande domstolen, kan dessa domstolar göra sådan kommunikationsteknik tillgänglig genom ömsesidig överenskommelse.

*Artikel 13***Bevisupptagning med parternas närvaro och deltagande**

1. Om det föreskrivs i rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen, ska parterna och i förekommande fall deras ombud ha rätt att närvara när den anmodade domstolen verkställer den begärda bevisupptagningen.
2. Den ansökande domstolen ska i sin framställning med användande av formulär A i bilaga I informera den anmodade domstolen om att parterna och, i förekommande fall, deras ombud kommer att närvara och, i förekommande fall, att de begär att få delta i bevisupptagningen. Denna information kan även lämnas vid annat lämpligt tillfälle.
3. Om parterna och, i förekommande fall, deras ombud begär att få delta i bevisupptagningen, ska den anmodade domstolen fastställa villkoren för deras deltagande i enlighet med artikel 12.
4. Den anmodade domstolen ska med användande av formulär I i bilaga I underrätta parterna och i förekommande fall deras ombud om var och när bevisupptagningen ska äga rum och, i förekommande fall, om villkoren för deras deltagande i bevisupptagningen.
5. Punkterna 1–4 påverkar inte möjligheten för den anmodade domstolen att begära att parterna och i förekommande fall deras ombud närvarar eller deltar vid bevisupptagningen om detta föreskrivs i rätten i den medlemsstat där domstolen är belägen.

*Artikel 14***Bevisupptagning med närvaro och deltagande av företrädare för den ansökande domstolen**

1. Om det är förenligt med rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen, ska företrädare för den ansökande domstolen ha rätt att närvara vid den anmodade domstolens bevisupptagning.

2. I denna artikel inbegriper termen *företrädare* rättslig personal som har utsetts av den ansökande domstolen i enlighet med dess nationella rätt. Den ansökande domstolen kan också utse en annan person, till exempel en expert, i enlighet med sin nationella rätt.
3. Den ansökande domstolen ska i sin framställning, med användande av formulär A i bilaga I, informera den anmodade domstolen om att dess företrädare kommer att närvara och, i förekommande fall, att de begär att få delta i bevisupptagningen. Denna information kan även lämnas vid annat lämpligt tillfälle.
4. Om den ansökande domstolen begär att dess företrädare ska få delta vid bevisupptagningen ska den anmodade domstolen i enlighet med artikel 12 fastställa villkoren för deras deltagande.
5. Den anmodade domstolen ska med användande av formulär I i bilaga I underrätta den ansökande domstolen om var och när bevisupptagningen kommer att äga rum och, i förekommande fall, villkoren för dess företrädares deltagande i bevisupptagningen.

Artikel 15

Tvångsmedel

Om det är nödvändigt ska den anmodade domstolen när den verkställer en framställning tillämpa lämpliga tvångsmedel i de fall och i den omfattning som föreskrivs i rätten i den medlemsstat där den anmodade domstolen är belägen för verkställighet av en framställning som görs i samma syfte av en nationell myndighet eller en av de berörda parterna.

Artikel 16

Vägran att verkställa framställningar

1. En framställning om hörande av en person ska inte verkställas om den berörda personen åberopar rätten att vägra att avlägga vittnesmål eller ett förbud mot att avlägga vittnesmål
 - a) enligt rätten i den medlemsstat i vilken den anmodade domstolen är belägen, eller
 - b) som följer av rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen och en sådan rätt eller ett sådant förbud har angetts i framställningen eller vid behov bekräftats av den ansökande domstolen på den anmodade domstolens begäran.
2. Verkställighet av en framställning kan, utöver de skäl som anges i punkt 1, endast vägras om ett eller flera av följande skäl föreligger
 - a) framställningen omfattas inte av denna förordnings tillämpningsområde,
 - b) verkställighet av en framställning omfattas inte av domstolens behörighet enligt rätten i den medlemsstat där den anmodade domstolen är belägen,
 - c) den ansökande domstolen följer inte den anmodade domstolens uppmaning att komplettera framställningen om bevisupptagning enligt artikel 10 inom 30 dagar från det att den anmodade domstolen begärde detta, eller
 - d) säkerhet eller förskott som begärts enligt artikel 22.3 ställs respektive utges inte inom 60 dagar från det att den anmodade domstolen begärde säkerheten eller förskottet.
3. Den anmodade domstolen får inte vägra att verkställa en framställning endast av det skälet att en annan domstol i den medlemsstaten enligt dess nationella rätt har exklusiv behörighet i saken eller att rätten i den medlemsstaten inte medger rättslig prövning av saken.
4. Om verkställigheten av en framställning vägras av något av de skäl som anges i punkt 2 ska den anmodade domstolen med användande av formulär K i bilaga I informera den ansökande domstolen om detta inom 60 dagar från det att framställningen inkommit till den anmodade domstolen.

Artikel 17

Meddelande om dröjsmål

Om den anmodade domstolen inte är i stånd att verkställa framställningen inom 90 dagar från det att framställningen inkommit, ska den ansökande domstolen informeras om detta med användande av formulär J i bilaga I. Därvid ska den ange skälen till dröjsmålet, liksom den tid som den förväntar sig behöva för att verkställa framställningen.

*Artikel 18***Förfarande efter det att framställningen verkställts**

Den anmodade domstolen ska utan dröjsmål till den ansökande domstolen översända de handlingar som bekräftar att framställningen har verkställts och i förekommande fall återsända de handlingar som mottagits från den ansökande domstolen. Dessa handlingar ska åtföljas av en bekräftelse av verkställighet med användande av formulär K i bilaga I.

*AVSNITT 4**Direkt bevisupptagning av den ansökande domstolen och bevisupptagning av diplomatiska eller konsulära tjänstemän**Artikel 19***Direkt bevisupptagning av den ansökande domstolen**

1. I fall då en domstol begär att direkt få ta upp bevis i en annan medlemsstat ska den med användande av formulär L i bilaga I översända en framställning till det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den medlemsstaten.
2. Direkt bevisupptagning får endast ske om den kan utföras på frivillig grund utan att tvångsmedel används.

I fall då direkt bevisupptagning innebär att en person ska höras ska den ansökande domstolen informera den berörda personen om att bevisupptagningen ska ske på frivillig grund.

3. Direkt bevisupptagning ska utföras av den rättsliga personalen eller annan person, till exempel en expert, som utses i enlighet med rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen.
4. Inom 30 dagar från det att en framställning om direkt bevisupptagning inkommit ska det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten meddela den ansökande domstolen huruvida framställningen har godtagits och, i erforderliga fall, meddela den ansökande domstolen villkoren för hur den direkta bevisupptagningen ska utföras enligt rätten i den egna medlemsstaten, med användande av formulär M i bilaga I.

Det centrala organet eller den behöriga myndigheten får utse en domstol i sin medlemsstat att delta i den direkta bevisupptagningen för att säkerställa att denna artikel tillämpas korrekt och att villkoren för hur den direkta bevisupptagningen ska utföras är uppfyllda.

5. Om den ansökande domstolen inte inom 30 dagar från bekräftat mottagande av framställningen om direkt bevisupptagning har meddelats huruvida framställningen har godtagits, får den sända en påminnelse till det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten. Om den ansökande domstolen inte mottar något svar inom 15 dagar från bekräftat mottagande av påminnelsen, ska framställningen om direkt bevisupptagning anses ha godtagits. Under exceptionella omständigheter då det centrala organet eller den behöriga myndigheten har varit förhindrad att reagera på framställningen om direkt bevisupptagning inom tidsfristen efter påminnelsen kan skäl att vägra direkt bevisupptagning fortfarande undantagsvis åberopas efter tidsfristens utgång, till dess att direkt bevisupptagning faktiskt sker.
6. Det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten får utse en domstol i sin medlemsstat som ska bistå med praktisk hjälp vid direkt bevisupptagning.
7. Det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten kan vägra en framställning om direkt bevisupptagning endast om
 - a) den inte omfattas av denna förordnings tillämpningsområde,
 - b) den inte innehåller alla nödvändiga uppgifter som avses i artikel 5, eller
 - c) den direkta bevisupptagning som begärts strider mot grundläggande rättsprinciper i den egna medlemsstaten.
8. Utan att det påverkar de villkor som fastställts i enlighet med punkt 4 ska den ansökande domstolen verkställa den direkta bevisupptagningen i enlighet med rätten i den medlemsstat där den är belägen.

*Artikel 20***Direkt bevisupptagning genom videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation**

1. Om bevis ska tas upp genom hörande av en person som befinner sig i en annan medlemsstat och domstolen gör en framställning om direkt bevisupptagning i enlighet med artikel 19, ska den domstolen ta upp bevis med användande av videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation, förutsatt att domstolen har tillgång till sådan teknik och domstolen anser det lämpligt att använda sådan teknik med hänsyn till de särskilda omständigheterna i målet.
2. En framställning om direkt bevisupptagning med användande av videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation ska göras med användande av formulär N i bilaga I. Den ansökande domstolen och det centrala organet eller den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten eller den domstol som har utsetts att bistå med praktisk hjälp vid direkt bevisupptagning ska komma överens om de praktiska arrangemangen för hörandet.

Den ansökande domstolen ska på begäran få hjälp att hitta en tolk om så är nödvändigt.

*Artikel 21***Bevisupptagning av diplomatiska eller konsulära tjänstemän**

Medlemsstaterna får i sin nationella rätt föreskriva att deras domstolar ska ha möjlighet att begära att deras diplomatiska eller konsulära tjänstemän på en annan medlemsstats territorium och inom det område där de är ackrediterade ska ta upp bevis i lokaler som tillhör det egna landets diplomatiska beskickning eller konsulat, utom under exceptionella omständigheter och utan att det krävs en föregående framställning, genom att frivilligt och utan tvångsmedel höra medborgare i den medlemsstat som de företräder i samband med pågående förfaranden vid domstolar i den medlemsstat som de företräder. Den anmodade diplomatiska eller konsulära tjänstemannen ska verkställa framställningen i enlighet med rätten i sin medlemsstat.

*AVSNITT 5***Kostnader***Artikel 22***Kostnader**

1. Verkställighet av en framställning om bevisupptagning i enlighet med artikel 12 får inte ge upphov till någon begäran om ersättning för avgifter eller kostnader.
2. Genom undantag från punkt 1 får den anmodade domstolen begära ersättning för avgifter eller kostnader. Om den anmodade domstolen begär det, ska den ansökande domstolen utan dröjsmål säkerställa att följande kostnader ersätts:
 - De arvoden som betalats ut till experter och tolkar.
 - De kostnader som har uppstått genom tillämpning av artikel 12.3 och 12.4.

Parternas skyldighet att stå för sådana arvoden eller kostnader regleras av lagen i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen.

3. Om yttrande av expert begärs, får den anmodade domstolen innan den verkställer framställningen om bevisupptagning begära att den ansökande domstolen ställer lämplig säkerhet eller utger lämpligt förskott för de förväntade kostnaderna för yttrandet av expert. I andra fall ska säkerhet eller förskott inte vara ett villkor för verkställighet av en framställning om bevisupptagning.

Säkerheten ska ställas eller förskottet utges av parterna om detta föreskrivs i rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

*Artikel 23***Handbok och ändring av bilaga I**

1. Kommissionen ska utarbeta och regelbundet uppdatera en handbok innehållande de uppgifter som medlemsstaterna ska lämna i enlighet med artikel 31 och gällande avtal eller överenskommelser i enlighet med artikel 29.3. Kommissionens ska göra handboken tillgänglig elektroniskt, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område och på den europeiska e-juridikportalen.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 24 med avseende på att ändra bilaga I i syfte att uppdatera de formulär som fastställs i den bilagan eller göra tekniska ändringar av dessa formulär.

*Artikel 24***Utövande av delegeringen**

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 23.2 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 22 december 2020. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 23.2 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 23.2 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

*Artikel 25***Genomförandeakter som ska antas av kommissionen**

1. Kommissionen ska anta genomförandeakter om inrättande av det decentraliserade it-systemet, i vilka fastställs
 - a) den tekniska specifikation som fastställer de elektroniska kommunikationsmetoderna för det decentraliserade it-systemet,
 - b) de tekniska specifikationerna för kommunikationsprotokollen,
 - c) målen för informationssäkerheten och relevanta tekniska åtgärder som säkerställer minimistandarder för informationssäkerhet vad gäller behandlingen och kommunikationen av information inom det decentraliserade it-systemet,

- d) minimimålen för tillgänglighet och eventuella därtill relaterade tekniska krav för de tjänster som tillhandahålls genom det decentraliserade it-systemet,
 - e) inrättandet av en styrkommitté som består av företrädare för medlemsstaterna för att säkerställa driften och underhållet av det decentraliserade it-systemet för att uppfylla målen för denna förordning.
2. De genomförandeakter som avses i punkt 1 i denna artikel ska antas senast den 23 mars 2022 i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 26.2.

Artikel 26

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträddas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 27

Referensprogramvara

1. Kommissionen ska ansvara för skapandet, underhållet och den framtida utvecklingen av referensprogramvara som medlemsstaterna kan välja att använda som sitt backend-system i stället för ett nationellt it-system. Skapandet, underhållet och den framtida utvecklingen av referensprogramvaran ska finansieras genom unionens allmänna budget.
2. Kommissionen ska tillhandahålla, underhålla och stödja kostnadsfri implementering av de programvarukomponenter som ligger till grund för accesspunkterna.

Artikel 28

Kostnaderna för det decentraliserade it-systemet

1. Varje medlemsstat ska stå för kostnaderna för installationen, driften och underhållet av sina accesspunkter, vilka sammankopplar de nationella it-systemen inom ramen för det decentraliserade it-systemet.
2. Varje medlemsstat ska stå för kostnaderna för att upprätta och anpassa sina nationella it-system för att göra dem interoperabla med accesspunkterna, och ska stå för kostnaderna för att administrera, driva och underhålla dessa system.
3. Punkterna 1 och 2 ska inte påverka medlemsstaters möjlighet att ansöka om bidrag för att stödja de verksamheter som avses i dessa punkter inom ramen för unionens finansieringsprogram.

Artikel 29

Förhållandet till avtal eller överenskommelser mellan medlemsstaterna

1. Denna förordning ska inom sitt tillämpningsområde ha företräde framför de bestämmelser som återfinns i bilaterala eller multilaterala avtal och överenskommelser som ingåtts av medlemsstaterna, särskilt Haagkonventionen av den 1 mars 1954 angående vissa till civilprocessen hörande ämnen och Haagkonventionen av den 18 mars 1970 om bevisupptagning i utlandet i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, i förbindelserna mellan de medlemsstater som är parter i konventionerna.
2. Denna förordning ska inte hindra medlemsstaterna från att bibehålla eller ingå avtal eller överenskommelser mellan två eller flera medlemsstater för att ytterligare underlätta bevisupptagning, så länge dessa avtal eller överenskommelser är förenliga med denna förordning.
3. Medlemsstaterna ska till kommissionen översända
 - a) en kopia av de avtal eller överenskommelser som avses i punkt 2 som ingåtts mellan medlemsstaterna samt utkast till avtal eller överenskommelser som de avser att ingå samt
 - b) uppgift om hävande eller ändring av dessa avtal eller överenskommelser.

*Artikel 30***Skydd av överförda uppgifter**

1. All behandling av personuppgifter som utförs i enlighet med denna förordning, inbegripet de behöriga myndigheternas utbyte eller överföring av personuppgifter, ska ske i överensstämmelse med förordning (EU) 2016/679.

Allt utbyte eller all överföring av uppgifter av behöriga myndigheter på unionsnivå ska ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725.

Personuppgifter som inte är relevanta för handläggningen av ett visst ärende ska omedelbart raderas.

2. Den eller de behöriga myndigheterna enligt nationell rätt ska betraktas som personuppgiftsansvariga i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679 med avseende på behandling av personuppgifter inom ramen för den här förordningen.

3. Utan hinder av punkterna 1 och 2 ska uppgifter som översänds enligt denna förordning endast användas av den anmodade domstolen för det ändamål för vilket de översänts.

4. De anmodade domstolarna ska säkerställa att sådana uppgifter förblir konfidentiella i enlighet med sin nationella rätt.

5. Punkterna 3 och 4 ska inte påverka nationella lagar som gör det möjligt för registrerade personer att få reda på hur den information som översänds i enlighet med denna förordning används.

6. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av direktiv 2002/58/EG.

*Artikel 31***Kommunikation**

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen

- a) överlämna förteckningen enligt artikel 3.2 med uppgift även om domstolarnas territoriella och i tillämpliga fall, särskilda behörighetsområde,
- b) meddela namn på och adress till de centrala organ och behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 4.3 samt deras territoriella behörighetsområde,
- c) meddela de tekniska hjälpmedel som de domstolar som ingår i den förteckning som föreskrivs i artikel 3.2 förfogar över för att motta framställningar,
- d) meddela de språk som godkänns för framställningar, som avses i artikel 6.

2. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen alla senare ändringar av de uppgifter som avses i punkt 1.

3. Varje medlemsstat ska till kommissionen lämna uppgifter om övriga myndigheter som är behöriga att ta upp bevis i samband med rättsliga förfaranden i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen alla senare ändringar av dessa uppgifter.

4. Medlemsstaterna får i förekommande fall underrätta kommissionen om att de klarar av att driva det decentraliserade it-systemet tidigare än vad som krävs enligt denna förordning. Kommissionen ska göra sådan information tillgänglig elektroniskt, särskilt via den europeiska e-juridikportalen.

*Artikel 32***Övervakning**

1. Senast den 2 juli 2023 upprätta ett detaljerat program för övervakning av denna förordnings resultat och effekter.

2. I övervakningsprogrammet ska närmare anges vilka åtgärder som ska vidtas av kommissionen respektive av medlemsstaterna för att övervaka denna förordnings resultat och effekter. I programmet ska anges när de uppgifter som avses i punkt 3 ska samlas in första gången, vilket ska vara senast den 2 juli 2026, och därefter hur ofta dessa uppgifter ska samlas in.

3. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med följande uppgifter som behövs i övervaknings syfte, i de fall där de finns tillgängliga:
 - a) Det antal framställningar om bevisupptagning som har översänts i enlighet med artikel 7.1 respektive 19.1.
 - b) Det antal framställningar om bevisupptagning som har verkställts i enlighet med artikel 12 respektive 19.8.
 - c) Det antal ärenden där framställningen om bevisupptagning översändes på annat sätt än genom det decentraliserade it-systemet i enlighet med artikel 7.4.
4. Referensprogramvaran och, om det är utrustat för detta, det nationella backend-systemet, ska programmatiskt samla in de uppgifter som avses i punkt 3 a och b och regelbundet översända dem till kommissionen.

Artikel 33

Utvärdering

1. Kommissionen ska senast fem år efter tillämpningsdagen för artikel 7 i enlighet med artikel 35.3 genomföra en utvärdering av denna förordning och lägga fram en rapport om sina viktigaste resultat för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, vilken om så är lämpligt ska åtföljas av ett lagstiftningsförslag.
2. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av den rapport som avses i punkt 1.

Artikel 34

Upphävande

1. Förordning (EG) nr 1206/2001 ska upphöra att gälla från och med tillämpningsdagen för den här förordningen, med undantag för artikel 6 i förordning (EG) nr 1206/2001 som ska upphöra att gälla från och med tillämpningsdagen för artikel 7 som avses i artikel 35.3 i den här förordningen.
2. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 35

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
Den ska tillämpas från och med den 1 juli 2022.
2. Artikel 31.3 ska tillämpas från och med den 23 mars 2022.
3. Artikel 7 ska tillämpas från och med den första dagen i den månad som följer på perioden på tre år efter dagen för ikraftträdandet av de genomförandeakter som avses i artikel 25.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den 25 november 2020.

På Europaparlamentets vägnar
D.M. SASSOLI
Ordförande

På rådets vägnar
M. ROTH
Ordförande

BILAGA I

FORMULÄR A

FRAMSTÄLLNING OM BEVISUPPTAGNING

(artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Ansökande domstol:
 - 2.1 Namn:
 - 2.2 Adress:
 - 2.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 2.2.2 Ort och postnummer:
 - 2.2.3 Land:
 - 2.3 Tfn
 - 2.4 Fax :
 - 2.5 E-post:
3. Anmodad domstol:
 - 3.1 Namn:
 - 3.2 Adress:
 - 3.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 3.2.2 Ort och postnummer:
 - 3.2.3 Land:
 - 3.3 Tfn
 - 3.4 Fax :
 - 3.5 E-post:
4. I mål som lagts fram av käranden(a) ⁽²⁾
 - 4.1 Namn:
 - 4.2 Adress:
 - 4.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 4.2.2 Ort och postnummer:
 - 4.2.3 Land:
 - 4.3 Tfn :
 - 4.4 Fax :
 - 4.5 E-post: :
5. Ombud för käranden
 - 5.1 Namn:

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.
Ej obligatoriskt.

⁽²⁾ Om det finns fler än en kärande, lämna information enligt punkterna 4.1–4.5.

- 5.2 Adress:
- 5.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 5.2.2 Ort och postnummer:
 - 5.2.3 Land:
- 5.3 Tfn
- 5.4 Fax (*):
- 5.5 E-post:
6. Mot svaranden(a) ⁽³⁾
- 6.1 Namn:
- 6.2 Adress:
- 6.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 6.2.2 Ort och postnummer:
 - 6.2.3 Land:
- 6.3 Tfn (*):
- 6.4 Fax (*):
- 6.5 E-post: (*):
7. Ombud för svaranden
- 7.1 Namn:
- 7.2 Adress:
- 7.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 7.2.2 Ort och postnummer:
 - 7.2.3 Land:
- 7.3 Tfn
- 7.4 Fax (*):
- 7.5 E-post:
8. Parternas närvaro och deltagande
- 8.1 Parterna och i förekommande fall deras ombud kommer att närvara vid bevisupptagningen:
- 8.2 Parterna och i förekommande fall deras ombud begär att få delta:
- 8.3 Om någon part eller dennas ombud kommer att närvara vid bevisupptagningen, ska tolkning på följande språk anordnas: BG, ES, CZ, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV, annat:
9. Närvaro och deltagande av den ansökande domstolens företrädare:
- 9.1 Företrädare kommer att närvara vid bevisupptagningen:
- 9.2 Företrädare begär att få delta: (*)
- 9.2.1 Namn:
 - 9.2.2 Titel:
 - 9.2.3 Funktion:
 - 9.2.4 Uppdrag:
- 9.3 Om någon företrädare för den ansökande domstolen kommer att närvara vid bevisupptagningen, ska tolkning på följande språk anordnas: BG, ES, CZ, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV, annat:

(*) Ej obligatoriskt.

(3) Om det finns fler än en svarande, lämna information enligt punkterna 6.1–6.5.

(4) Om det finns fler än en företrädare, lämna information enligt punkt 9.2.

10. Vilken typ av mål det rör sig om, sakfrågan och en kort redogörelse för fakta i målet (i bilaga, i förekommande fall):
11. Bevisupptagning som ska utföras
- 11.1 Beskrivning av den bevisupptagning som ska utföras (i bilaga, förekommande fall):
- 11.2 Vittnesförhör
- 11.2.1 För- och efternamn:
- 11.2.2 Födelsedatum (om uppgiften finns tillgänglig):
- 11.2.3 Adress:
- 11.2.3.1 Gata och nummer/postbox:
- 11.2.3.2 Ort och postnummer:
- 11.2.3.3 Land:
- 11.2.4 Tfn (*):
- 11.2.5 Fax (*):
- 11.2.6 E-post: (*):
- 11.2.7 Frågor som ska ställas till vittnet eller redogörelse för de fakta som vittnet ska höras om (i bilaga, i förekommande fall):
- 11.2.8 Rätt att vägra vittna enligt rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen (i bilaga, i förekommande fall): ja nej
- 11.2.9 Ni ombeds ta upp vittnesmålet
- 11.2.9.1 under ed:
- 11.2.9.2 under sanningsförsäkran:
- 11.2.10 Övriga uppgifter som den ansökande domstolen anser vara nödvändiga (i bilaga, i förekommande fall).
- 11.3 Annan bevisupptagning
- 11.3.1 Handlingar som ska undersökas och en beskrivning av den begärda bevisupptagningen (i bilaga, i förekommande fall):
- 11.3.2 Föremål som ska undersökas och en beskrivning av den begärda bevisupptagningen (i bilaga, i förekommande fall):
12. Ni ombeds verkställa framställningen
- 12.1 i enlighet med ett särskilt förfarande (artikel 12.3 i förordning (EU) 2020/1783) enligt rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen enligt bilaga
- 12.2 och/eller med användning av kommunikationsteknik (artikel 12.4 i förordning (EU) 2020/1783) i formulär N
- 12.3 Följande uppgifter krävs för att verkställa framställningen:
13. Skäl att inte överföra via det decentraliserade it-systemet (artikel 7.4 i förordning (EU) 2020/1783) ⁽⁵⁾
- Elektronisk överföring var inte möjlig på grund av
- störningar i it-systemet
- bevisningens karaktär
- särskilda omständigheter

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

(*) Ej obligatoriskt.

(5) Denna punkt gäller endast från och med den dag då det decentraliserade it-systemet börjar tillämpas.

FORMULÄR B

MOTTAGNINGSBEVIS FÖR ATT EN FRAMSTÄLLNING OM BEVISUPPTAGNING INKOMMIT

(artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens referensnr:
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Anmodad domstol
 - 4.1 Namn:
 - 4.2 Adress:
 - 4.3 Tfn
 - 4.4 Fax (*):
 - 4.5 E-post:
5. Framställningen inkom den ... (datum för mottagande) till den under punkt 4 angivna domstolen.
6. Framställningen kan inte behandlas av följande skäl:
 - 6.1 Det språk som används för att fylla i formuläret är otillåtet (artikel 6 i förordning (EU) 2020/1783).
 - 6.1.1 Var vänlig använd ett av följande språk:
 - 6.2 Dokumentet är oläsligt:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.

(*) Ej obligatoriskt.

FORMULÄR C

UNDERRÄTTELSE OM VIDAREBEFORDRAN AV EN FRAMSTÄLLNING OM BEVISUPPTAGNING

(artikel 9.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den ansökande domstolens namn:
3. Den anmodade domstolens referensnr:
4. Framställningen om bevisupptagning ligger inte inom behörighetsområdet för den domstol som anges under punkt 3 i framställningen om bevisupptagning och har vidarebefordrats till
 - 4.1 Den behöriga domstolens namn:
 - 4.2 Adress:
 - 4.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 4.2.2 Ort och postnummer:
 - 4.2.3 Land:
 - 4.3 Tfn
 - 4.4 Fax (*):
 - 4.5 E-post:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT 405 L, 2.12.2020, s. 1.

(*) Ej obligatoriskt.

FORMULÄR D

BEGÄRAN OM YTTERLIGARE INFORMATION FÖR BEVISUPPTAGNING

(artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den anmodade domstolens referensnr:
2. Den ansökande domstolens referensnr:
3. Den anmodade domstolens namn:
4. Den ansökande domstolens namn:
5. Framställningen om bevisupptagning kan inte verkställas utan följande kompletterande uppgifter:
6. Framställningen om bevisupptagning kan inte verkställas innan säkerhet har ställts eller förskott har utgetts i enlighet med artikel 22.3 i förordning (EU) 2020/1783. Säkerheten bör ställas eller förskottet utges på följande sätt:
 - 6.1 Kontoinnehavarens namn:
 - 6.2 Bankens namn/BIC-kod eller annan relevant bankkod:
 - 6.3 Kontonummer/IBAN:
 - 6.4 Senaste datum för betalning:
 - 6.5 Beloppet för den säkerhet eller det förskott som begärts:
 - 6.6 Valuta:

☐ euro (EUR)	☐ bulgariska lev (BGN)	☐ kroatiska kuna (HRK)
☐ tjeckiska koruna (CZK)	☐ ungerska forint (HUF)	☐ polska zloty (PLN)
☐ pund sterling (GBP)	☐ rumänska leu (RON)	☐ svenska kronor (SEK)
☐ annan (ange ISO-kod):		
 - 6.7 Betalningens referensnummer/beskrivning/meddelande till mottagaren:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT 405 L 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄR E

BEKRÄFTELSE AV ATT SÄKERHET ELLER FÖRSKOTT MOTTAGITS

(artikel 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens referensnr:
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Den anmodade domstolens namn:
5. Säkerhet eller förskott mottogs den ... (datum för mottagande) av den under punkt 4 angivna domstolen.

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT 405 L 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄR F ⁽¹⁾

BEGÄRAN OM INFORMATION OM FÖRSENINGAR

(artiklarna 12.1 och 19.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽²⁾)

FÖLJANDE FRAMSTÄLLNING OM BEVISUPPTAGNING HAR SKICKATS MEN INGEN INFORMATION OM RESULTATET AV BEVISUPPTAGNINGEN ÄR TILLGÄNGLIG

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens/det centrala organets/den behöriga myndighetens referensnr (om den är tillgänglig):
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Den anmodade domstolens/det centrala organets/den behöriga myndighetens namn:
5. Den ursprungliga framställningen om bevisupptagning (formulär A) eller den ursprungliga framställningen om direkt bevisupptagning (formulär L) bifogad.

Information som står till den ansökande domstolens förfogande:

- 5.1 Begäran skickad
(datum)
- 5.2 Mottagningsbevis
(datum)
- 5.3 Meddelande om förseningar
(datum)
- 5.4 Annan information erhöles
.....

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ Det är frivilligt att använda detta formulär.

⁽²⁾ EUT 405 L 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄR G ⁽¹⁾

SVAR PÅ BEGÄRAN OM INFORMATION OM FÖRSENINGAR

(artikel 12.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽²⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens/det centrala organets/den behöriga myndighetens referensnr (om det är tillgängligt):
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Den anmodade domstolens/det centrala organets/den behöriga myndighetens namn:
5. DRÖJSMÅLET BERODDE PÅ:
 - 5.1 Framställningen om bevisupptagning har inte inkommit.
 - 5.2 Aktuell adress för den person som ska höras ska fastställas.
 - 5.3 Kallelse ska utgå till den person som ska höras.
 - 5.4 Den person som skulle höras infann sig inte trots att kallelse hade utgått.
 - 5.5 Framställningen besvarades den ... (datum). Svar bifogas.
 - 5.6 Betalning av en säkerhet eller ett förskott som begärdes in den ... (datum) har inte mottagits.
 - 5.7 Övrigt: ...
6. Det bedöms att framställningen kommer att verkställas senast den ... (ange en beräknad dag).

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

(1) Det är frivilligt att använda detta formulär.

(2) EUT 405 L 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄR H

MEDDELANDE OM BEGÄRAN OM SÄRSKILT FÖRFARANDE OCH/ELLER ANVÄNDNING AV KOMMUNIKATIONSTEKNIKER

(artikel 12.3 och 12.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens referensnr:
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Den anmodade domstolens namn:
5. Begäran om verkställighet av framställningen om bevisupptagning i enlighet med det särskilda förfarande som anges i punkt 12.1 i framställningen om bevisupptagning (formulär A) kan inte uppfyllas eftersom:
 - 5.1 det begärda förfarandet är oförenligt med rätten i den medlemsstat i vilken den anmodade domstolen är belägen:
 - 5.2 det inte är möjligt att genomföra det begärda förfarandet på grund av betydande praktiska svårigheter:
6. Begäran om verkställighet av framställningen om bevisupptagning med användning av teknik för distanskommunikation enligt punkt 12.2 i framställningen om bevisupptagning (formulär A) kan inte uppfyllas eftersom:
 - 6.1 användning av kommunikationsteknik är oförenligt med rätten i den medlemsstat i vilken den anmodade domstolen är belägen:
 - 6.2 det inte är möjligt att använda den begärda kommunikationstekniken på grund av betydande praktiska svårigheter.

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT 405 L 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄR I

MEDDELANDE OM DATUM, TID OCH PLATS FÖR VERKSTÄLLANDET AV BEVISUPPTAGNINGEN OCH VILLKOREN FÖR DELTAGANDE

(artiklarna 13.4 och 14.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens referensnr:
3. Ansökande domstol
 - 3.1 Namn:
 - 3.2 Adress:
 - 3.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 3.2.2 Ort och postnummer:
 - 3.2.3 Land:
 - 3.3 Tfn
 - 3.4 Fax (*):
 - 3.5 E-post:
4. Anmodad domstol
 - 4.1 Namn:
 - 4.2 Adress:
 - 4.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 4.2.2 Ort och postnummer:
 - 4.2.3 Land:
 - 4.3 Tfn
 - 4.4 Fax (*):
 - 4.5 E-post:
5. Datum och tid för bevisupptagningen:
6. Ort för bevisupptagningen om den avviker från uppgiften i punkt 4:
7. I förekommande fall, villkor på vilka parterna eller deras ombud får delta:
8. I förekommande fall, villkor på vilka företrädare för den ansökande domstolen får delta:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT 405 L 2.12.2020, s. 1.

(*) Ej obligatoriskt.

FORMULÄR J

MEDDELANDE OM DRÖJSMÅL

(artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens referensnr:
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Den anmodade domstolens namn:
5. Av följande skäl kan framställningen om bevisupptagning inte verkställas inom 90 dagar från mottagandet:
 - 5.1 Aktuell adress för den person som ska höras ska fastställas.
 - 5.2 Kallelse ska utgå till den person som ska höras.
 - 5.3 Den person som skulle höras infann sig inte trots att kallelse hade utgått.
 - 5.4 Framställningen besvarades den ... (datum). Svar bifogas.
 - 5.5 Betalning av en säkerhet eller ett förskott som begärdes in den ... (datum) har inte mottagits.
 - 5.6 Annan orsak (vänligen precisera): ...
6. Det bedöms att framställningen kommer att verkställas senast den ... (ange en beräknad dag).

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄR K

INFORMATION OM VERKSTÄLLANDET AV FRAMSTÄLLNINGEN OM BEVISUPPTAGNING

(artiklarna 16 och 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Den anmodade domstolens referensnr:
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Den anmodade domstolens namn:
5. Framställningen om bevisupptagning har verkställts.
Som bilaga översänds följande dokument, genom vilka verkställigheten av framställningen om bevisupptagning bekräftas.
6. Framställningen om bevisupptagning kan inte verkställas därför att:
 - 6.1 den person som ska förhöras har åberopat rätten att vägra vittna eller ett förbud att avlägga vittnesmål:
 - 6.1.1 enligt rätten i den medlemsstat i vilken den anmodade domstolen är belägen:
 - 6.1.2 enligt rätten i den medlemsstat i vilken den ansökande domstolen är belägen:
 - 6.2 Framställningen om bevisupptagning ligger utanför tillämpningsområdet för förordning (EU) 2020/1783
 - 6.3 Verkställighet av framställningen om bevisupptagning ligger enligt rätten i den medlemsstat i vilken den anmodade domstolen är belägen utanför domstolens behörighet.
 - 6.4 Den ansökande domstolen har inte uppfyllt framställningen om kompletterande information från den anmodade domstolen av den ... (datum för framställningen om kompletterande information)
 - 6.5 Säkerhet eller förskott som begärts i enlighet med artikel 22.3 i förordning (EU) 2020/1783 har inte ställts respektive utgett.
7. Andra anledningar till att framställningen inte har verkställts:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.

FORMULÄRL

FRAMSTÄLLNING OM DIREKT BEVISUPPTAGNING

(artiklarna 19 och 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Det centrala organets/den behöriga myndighetens referensnr (*):
3. Ansökande domstol:
 - 3.1 Namn:
 - 3.2 Adress:
 - 3.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 3.2.2 Ort och postnummer:
 - 3.2.3 Land:
 - 3.3 Tfn
 - 3.4 Fax (*):
 - 3.5 E-post:
4. Centralt organ/behörig myndighet i den anmodade staten
 - 4.1 Namn:
 - 4.2 Adress:
 - 4.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 4.2.2 Ort och postnummer:
 - 4.2.3 Land:
 - 4.3 Tfn
 - 4.4 Fax (*):
 - 4.5 E-post:
5. I mål som lagts fram av käranden(a) ⁽²⁾
 - 5.1 Namn:
 - 5.2 Adress:
 - 5.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 5.2.2 Ort och postnummer:
 - 5.2.3 Land:
 - 5.3 Tfn (*):
 - 5.4 Fax (*):
 - 5.5 E-post: (*):
6. Ombud för käranden
 - 6.1 Namn:

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.

(*) Ej obligatoriskt.

⁽²⁾ Om det finns fler än en kärande, lämna information enligt punkterna 5.1–5.5.

- 6.2 Adress:
- 6.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 6.2.2 Ort och postnummer:
 - 6.2.3 Land:
- 6.3 Tfn
- 6.4 Fax (*):
- 6.5 E-post:
7. Mot svaranden(a) ⁽³⁾
- 7.1 Namn:
 - 7.2 Adress:
 - 7.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 7.2.2 Ort och postnummer:
 - 7.2.3 Land:
 - 7.3 Tfn (*):
 - 7.4 Fax (*):
 - 7.5 E-post: (*):
8. Ombud för svaranden
- 8.1 Namn:
 - 8.2 Adress:
 - 8.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 8.2.2 Ort och postnummer:
 - 8.2.3 Land:
 - 8.3 Tfn
 - 8.4 Fax (*):
 - 8.5 E-post:
9. Bevisupptagningen kommer att utföras av:
- 9.1 Namn:
 - 9.2 Titel:
 - 9.3 Funktion:
 - 9.4 Uppdrag:
10. Vilken typ av mål det rör sig om, sakfrågan och en kort redogörelse för fakta i målet (i bilaga, i förekommande fall):
11. Bevisupptagning som ska utföras
- 11.1 Beskrivning av bevisupptagningen (i bilaga, i förekommande fall):
 - 11.2 Vittnesförhör
 - 11.2.1 För- och efternamn:
 - 11.2.2 Födelsedatum (om uppgiften finns tillgänglig)
 - 11.2.3 Adress:
 - 11.2.3.1 Gata och nummer/postbox:

(*) Ej obligatoriskt.

(3) Om det finns fler än en svarande, lämna information enligt punkterna 7.1–7.5.

11.2.3.2 Ort och postnummer:

11.2.3.3 Land:

11.2.4 Tfn (*):

11.2.5 Fax (*):

11.2.6 E-post: (*):

11.2.7 Frågor som ska ställas till vittnet eller redogörelse för de fakta som vittnet ska höras om (i bilaga, i förekommande fall):

11.2.8 Rätt att vägra vittna enligt rätten i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen (i bilaga, i förekommande fall): ja nej

11.3 Annan bevisupptagning (i bilaga, i förekommande fall):

12. Den ansökande domstolen begär att få ta upp bevis direkt med användning av kommunikationsteknik i formulär N:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

(*) Ej obligatoriskt.

FORMULÄR M

INFORMATION FRÅN DET CENTRALA ORGANET/DEN BEHÖRIGA MYNDIGHETEN OM DIREKT BEVISUPPTAGNING

(artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr:
2. Det centrala organets/den behöriga myndighetens referensnr:
3. Den ansökande domstolens namn:
4. Det centrala organet/den behöriga myndigheten
 - 4.1 Namn:
 - 4.2 Adress:
 - 4.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 4.2.2 Ort och postnummer:
 - 4.2.3 Land:
 - 4.3 Tfn
 - 4.4 Fax (*):
 - 4.5 E-post:
5. Information från det centrala organet/den behöriga myndigheten
 - 5.1 Direkt bevisupptagning i enlighet med framställningen godtas:
 - 5.2 Direkt bevisupptagning i enlighet med framställningen godtas under följande förutsättningar (i bilaga, i förekommande fall):
 - 5.3 Direkt bevisupptagning i enlighet med framställningen godtas inte av följande skäl:
 - 5.3.1 Framställningen ligger inte inom tillämpningsområdet för förordning (EU) 2020/1783 tillämpningsområde:
 - 5.3.2 Framställningen innehåller inte alla nödvändiga uppgifter enligt artikel 5 i förordning (EU) 2020/1783:
 - 5.3.3 Den begärda direkta bevisupptagningen strider mot de grundläggande rättsprinciperna i rätten i den medlemsstat där det centrala organet/den behöriga myndigheten är belägen:
6. Följande domstol har utsetts att bistå med praktisk hjälp vid direkt bevisupptagning:
 - 6.1 Namn:
 - 6.2 Adress:
 - 6.2.1 Gata och nummer/postbox:
 - 6.2.2 Ort och postnummer:
 - 6.2.3 Land:
 - 6.3 Tfn
 - 6.4 Fax (*):
 - 6.5 E-post:

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.

(*) Ej obligatoriskt.

FORMULÄR N

INFORMATION OM TEKNISKA PRAKTIKALITETER VID HÅLLANDE AV EN VIDEOKONFERENS OCH ANVÄNDANDE AV ANNAN TEKNIK FÖR DISTANSKOMMUNIKATION

(artiklarna 12.4 och 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) ⁽¹⁾)

1. Den ansökande domstolens referensnr (*):
2. Den anmodade domstolens referensnr (*):
3. Den ansökande domstolens namn (*):
4. Den anmodade domstolens namn (*):
5. Tekniska uppgifter avseende den ansökande domstolen:
 - 5.1 ISDN (*):
 - 5.2 IP:
 - 5.3 Tfn till domstolslokalen (*):
 - 5.4 Övrigt:
6. Den uppkopplingsform som föredras (om flera alternativ anges under punkt 5):
7. Dag och tid (ev. flera) som föredras för uppkoppling:
 - 7.1 Datum:
 - 7.2 Tid ⁽²⁾:
8. Dag och tid (ev. flera) som föredras för provuppkoppling:
 - 8.1 Datum:
 - 8.2 Tid ⁽²⁾:
 - 8.3 Kontaktperson för provuppkoppling eller annat tekniskt stöd:
 - 8.4 Kommunikationsspråk BG, ES, CZ, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV, annat:
 - 8.5 Tfn i händelse av tekniska svårigheter under provuppkopplingen eller bevisupptagningen:
9. Information om tolkning:
 - 9.1 Hjälpt begärs med att hitta en tolk:
 - 9.2 Aktuella språk: BG, ES, CZ, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV, annat:
10. Uppgifter om huruvida bevisupptagningen ska registreras ⁽³⁾:
 - 10.1 ja
 - 10.2 nej

⁽¹⁾ EUT L 405, 2.12.2020, s. 1.

(*) Ej obligatoriskt.

⁽²⁾ Lokal tid i den anmodade medlemsstaten.

⁽³⁾ T.ex. onlineinspelning eller utskrift av bevisupptagningen.

11. Övrigt: ...

Ort:

Datum:

Underskrift och/eller stämpel eller elektronisk underskrift och/eller elektronisk stämpel:

BILAGA II

UPPHÅVD FÖRORDNING OCH EN FÖRTECKNING ÖVER ÄNDRINGAR AV DENNA

Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1)	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1103/2008 av den 22 oktober 2008 om anpassning till rådets beslut 1999/468/EG av vissa rättsakter som omfattas av förfarandet i artikel 251 i fördraget, vad avser det föreskrivande förfarandet med kontroll - Anpassning till det föreskrivande förfarandet med kontroll - Del III (EUT L 304, 14.11.2008, s. 80)	Endast ändringar av artiklarna 19.2 och 20 i förordning (EG) nr 1206/2001

BILAGA III

JÄMFÖRELSETABELL

Förordning (EG) nr 1206/2001	Denna förordning
Artikel 1.1	Artikel 1.1
Artikel 1.2	Artikel 1.2
Artikel 1.3	-
-	Artikel 2
Artikel 2.1	Artikel 3.1
Artikel 2.2	Artikel 3.2
Artikel 3.1	Artikel 4.1
Artikel 3.2	Artikel 4.2
Artikel 3.3	Artikel 4.3
Artikel 4.1	Artikel 5.1
Artikel 4.2	Artikel 5.2
Artikel 4.3	Artikel 5.3
Artikel 5	Artikel 6
Artikel 6	Artikel 7.1
-	Artikel 7.2, 7.3 och 7.4
-	Artikel 8
Artikel 7.1	Artikel 9.1
Artikel 7.2	Artikel 9.2
Artikel 8.1	Artikel 10.1
Artikel 8.2	Artikel 10.2
Artikel 9.1	Artikel 11.1
Artikel 9.2	Artikel 11.2
Artikel 10.1	Artikel 12.1
Artikel 10.2	Artikel 12.2
Artikel 10.3	Artikel 12.3
Artikel 10.4	Artikel 12.4
Artikel 11.1	Artikel 13.1
Artikel 11.2	Artikel 13.2
Artikel 11.3	Artikel 13.3
Artikel 11.4	Artikel 13.4
Artikel 11.5	Artikel 13.5
Artikel 12.1	Artikel 14.1
Artikel 12.2	Artikel 14.2
Artikel 12.3	Artikel 14.3

Artikel 12.4	Artikel 14.4
Artikel 12.5	Artikel 14.5
Artikel 13	Artikel 15
Artikel 14.1	Artikel 16.1
Artikel 14.2	Artikel 16.2
Artikel 14.3	Artikel 16.3
Artikel 14.4	Artikel 16.4
Artikel 15	Artikel 17
Artikel 16	Artikel 18
Artikel 17.1	Artikel 19.1
Artikel 17.2	Artikel 19.2
Artikel 17.3	Artikel 19.3
Artikel 17.4 första stycket	Artikel 19.4 första stycket
Artikel 17.4 andra stycket	Artikel 19.4 andra stycket
Artikel 17.4 tredje stycket	-
-	Artikel 19.5
-	Artikel 16.6
Artikel 17.5	Artikel 19.7
Artikel 17.6	Artikel 19.8
-	Artikel 20
-	Artikel 21
Artikel 18	Artikel 22
Artikel 19.1	Artikel 23.1
Artikel 19.2	-
-	Artikel 23.2
Artikel 20	Artikel 26
-	Artikel 24
-	Artikel 25
-	Artikel 27
-	Artikel 28
Artikel 21.1	Artikel 29.1
Artikel 21.2	Artikel 29.2
Artikel 21.3 a	-
Artikel 21.3 b	Artikel 29.3 a
Artikel 21.3 c	Artikel 29.3 b
-	Artikel 30
Artikel 22 första stycket	Artikel 31.1
Artikel 22 andra stycket	Artikel 31.2

-	Artikel 31.3
-	Artikel 31.4
-	Artikel 32
Artikel 23	Artikel 33.1
-	Artikel 33.2
Artikel 24	-
-	Artikel 34
Artikel 24.1	Artikel 35.1 första stycket
Artikel 24.2	Artikel 35.1 andra stycket
-	Artikel 35.2
-	Artikel 35.3
Bilaga	Bilaga I
-	Bilaga II
-	Bilaga III

Sammanfattning av promemorian Nya regler för delgivning och bevisupptagning inom EU (Ds 2021:21)

I november 2020 antogs omarbetade EU-förordningar om samarbete kring delgivning och bevisupptagning på civilrättens område. Det huvudsakliga syftet med omarbetningen av förordningarna har varit att effektivisera samarbetet genom att digitalisera förfarandet i så stor utsträckning som möjligt. Ändringarna innebär bl.a. följande.

- All kommunikation mellan medlemsstaterna ska ske elektroniskt via ett decentraliserat it-system.
- En aktör i en medlemsstat ska kunna delge en person i en annan medlemsstat direkt på elektronisk väg.
- Medlemsstaterna ska hjälpa varandra med adressförfrågningar i ärenden om delgivning.
- När muntlig bevisning ska tas upp direkt av den ansökande medlemsstaten ska det som huvudregel ske med användande av videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation.
- Det ska vara möjligt att ta upp bevisning på en annan medlemsstats territorium med hjälp av diplomatiska och konsulära tjänstemän.

Förordningarna blir direkt tillämpliga i Sverige och andra medlemsstater i EU, men kräver ändringar i kompletterande svenska författningar. I promemorian lämnas sådana förslag. Huvuddelen av artiklarna i förordningarna ska börja tillämpas den 1 juli 2022. De artiklar som rör metoden för översändande av framställningar och andra handlingar ska börja tillämpas först vid en senare tidpunkt som är beroende av när de genomförandeakter som inrättar det decentraliserade it-systemet antas.

Förslag till lag om ändring i lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946:816) om bevisupptagning åt utländsk domstol⁴ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁵

Har i visst mål eller ärende en utländsk domstol gjort framställning hos en svensk domstol om att det ska vidtas någon åtgärd som hör till rättegången, såsom avläggande av ed, hållande av förhör med part eller upptagande av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och överlämnas framställningen genom Justitiedepartementet till den svenska domstolen, ska den begärda åtgärden vidtas i enlighet med denna lag.

Med utländsk domstol jämställs i denna lag det europeiska patentverket och annan som enligt en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige får göra sådan framställning.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder är tillämplig.

Om en utländsk domstol i ett visst mål eller ärende har gjort en framställning hos en svensk domstol om att det ska vidtas någon åtgärd som hör till rättegången, såsom avläggande av ed, hållande av förhör med part eller upptagande av bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller av skriftligt bevis, och överlämnas framställningen genom Justitiedepartementet till den svenska domstolen, ska den begärda åtgärden vidtas i enlighet med denna lag.

Med utländsk domstol jämställs i denna lag det europeiska patentverket och annan som enligt en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige får göra en sådan framställning.

Denna lag tillämpas inte om lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur eller lagen (2017:1000) om en

⁴ Lagen omtryckt 1978:154.

⁵ Senaste lydelse 2017:1001.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur

Prop. 2021/22:142
Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2003:493) om EG:s förordning om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur samt 1 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om EG:s förordning om bevisupptagning i mål eller ärenden av civil eller kommersiell natur

Föreslagen lydelse

Lag om EU:s förordning om bevisupptagning i mål eller ärenden av civil eller kommersiell natur

1 §

Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

5 §

Bevisupptagning på begäran av en domstol i en annan medlemsstat skall verkställas av en tingsrätt.

Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning utom huvudförhandling, om inte annat följer av förordning (EG) nr 1206/2001.

Bevisupptagning på begäran av en domstol i en annan medlemsstat ska verkställas av en tingsrätt.

Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om bevisupptagning utom huvudförhandling, om inte annat följer av förordning (EU) 2020/1783.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022

Förteckning över remissinstanserna

Följande remissinstanser har inkommit med yttrande över promemorian: Arbetsdomstolen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Domstolsverket, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Falun, Förvaltningsrätten i Umeå, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Hyres- och arrendenämnden i Malmö, Justitiekanslern, Kronofogdemyndigheten, Lantmäteriet, Länsstyrelsen i Stockholms län, Malmö tingsrätt, Norrtälje tingsrätt, Transportstyrelsen, Stockholms tingsrätt, Svea hovrätt, Svensk Inkasso, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Domareförbund, Ystads tingsrätt, Östersunds tingsrätt.

Riksdagens ombudsmän och Svensk Delgivnings Service AB har beretts tillfälle att yttra sig men har avstått.

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 mars 2022

Närvarande: statsminister Andersson, ordförande, och statsråden Johansson, Hallengren, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Ekström, Strandhäll, Eneroth, Dahlgren, Ernkran, Hallberg, Nordmark, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Axelsson Kihlblom, Elger, Farmanbar, Danielsson, Karkiainen

Föredragande: statsrådet Johansson

Regeringen beslutar proposition 2021/22:142 Effektivare bevisupptagning inom EU